

Slovenski Prijatelj.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja po pošti
4 fl. na leto.

Št. 12.

15. decembra 1865.

XIV. tečaj.

Homilija za sveti dan pri drugi sv. meši.

„Pojdimo do Betlehema.“ Luk. 2, 15.

V v o d.

Takrat, ko je večni Sin nebeškega Očeta, Jezus Kristus naš gospod in zveličar nebeško slavo zapustivši na zemljo prišel in kakor sploh leta štejemo pred osemnajst sto in pet in šestdesetimi leti rojen bil, takrat po spričevanji zgodovinarjev ni bilo po vsem svetu nobene vojske, timveč mir so imele med seboj vse ljudstva na zemlji. Zavoljo vesoljnega pokoja, ki je križem svet kraljeval, je cesar Avgust lahko mogel ukazati, naj se ves svet popiše. Mirne in pokojne čase tedaj si je izvolil naš zveličar ko je začel preimenitno in slavno opravilo, da bi ž njim nebo in zemljo, Boga pa ljudi zopet med seboj sprijaznil in po dolgi jezi pomiril. Tako se je precej od začetka spolnilo, kar je prerokoval prerok Izaija, ko je djal da bo „Mesija kralj miru.“ Za to so pa tudi angeli pri njegovem rojstvu nar lepšo pesem od miru zapeli: „Čast Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem, dobre volje.“

Tudi med nami, ljubi farmani! mnogokrat ni miru. Komaj je ena vojska dokončana, že nam žuga druga od kake druge strani; pa ne samo junaški vojaki bijejo boje zoper sovražnike naše, naših dežel in naših pravic, temveč tudi pod svojo lastno streho, v svoji domači hiši imate te prepogoste razpartije in prepire, ne samo med sosedi in med vasmi, ne samo med gospodo in kmetom, ampak tudi med možem in ženo, med otroci in starši, ki jih sorodna kri, ki jih enake težave in potrebe vežejo med seboj; žalostnega serca Bogu potožim, tudi med temi le redkokdaj kraljuje sladki mir in pokoj! Zapu-

stimo tedaj, dragi moji! jeze in prepire, ki nam grené življenje, pojdimo iskat zavetja in pomoči h kralju miru k novorojenemu zveličarju, ki je vir in korenina časnega potlej večnega pokoja. Pojdimo v Betlehem in prosimo tu-lè v veži Božji miru in pokoja tistega, ktereга so pastirci v Bellehemu prosili.

Posnemajmo pastirce, ki so malega v jasliah ležečega Jezusa obiskali, njihov izgled naj nas uči, kako naj mi kristjani svojega Gospoda Jezusa v domačih cerkvah obiskujemo. Kaj imamo storiti, kader gremo, pridemo in smo v cerkvi in kader odidemo, uči nas današnje sv. evangelje.

1. Kako so šli pastirci k jasliah?
2. Kaj so storili pri jasliah?
3. Kaj so delali, domu gredé, ko so jasli zapustili?

Ti trije oddelki današnjih sv. evangelj nas učé:

1. Kaj moramo storiti v cerkev gredé.
2. Kako se moramo v cerkvi zadržati, potlej pa
3. Kako se imamo zadržati domu gredé. Poslušajte

pazljivo!

R a z l a g a.

1. Kako so šli pastirci k jasliah?

Pastirci so šli a) vsi ene misli, b) šli so pa tudi brez obotavljanja in naglo.

a) „In prigodilo se je, ko so angelji od njih v nebesa odšli, so pastirji med seboj rekli: Pojdimo do Bellehema in poglejmo to reč, ktera se je zgodila, ki nam jo je Gospod na znanje dal.“

Med temi pastirci tedaj ni bilo nobene razpartije in nesložnosti; pastirci niso rekli: Pojdi ti, jaz bom pa tu-lé ostal; ostani ti pri čredah, jaz bom pa šel gledat; naka, tako niso govorili, ampak vsi so bili ene misli, enega serca; kar eden stori, storé vsi, vsi gredó in nobeden ne zaostaja, vsi sklenejo in z enim glasom pravijo. „Pojdimo do Bellehema;“ kočé in črede jim niso bile mar, ker so se terdno zanašali, da jim bode Bog, ki po njegovem vkazu ravnajo, gotovo kočé in črede varoval, dokler ne pridejo nazaj.

Po izgledu betlehemskih pastircev se ravnajte tedaj, ljubi farmani, in bodite tudi vi edinih misel in edinega serca, kader vas kliče zvonjenje k službi božji. Nikar se nikdar ne prepričajte, kdo bo šel v cerkev, kdo bo doma. Kader koli je le mogoče, naj ne ostane nobeden brez službe božje. Mož naj budi ženo, žena moža, starši naj velé otrokom v cerkev iti, otroci naj starše opominjajo s svojim lepim izgledom, ljudje, ki živé pod eno streho, v eni sosesčini, v eni fari skupej naj bi z besedo in z djaujem drug drugemu lepe izgleda dajali; vsi storite po izgledu pastircev, ki so po besedah evangeljskih rekli med sebo: „Pojdimo do Betlehema“, pojdemo v cerkev, k sv. meši, h keršanskemu nauku, k litanijam k večernicam. Vsi moramo Bogu služiti, naj vsi opravimo službo božjo, da bomo pomnožili število božjih služabnikov. Saj se tudi spodobi, da ima Gospod vseh gospodov mnogo služabnikov; in ako nas ondi ne manjka, kjer se Bogu služba opravlja, bomo gotovo tudi tod pričujoči, kjer bo Gospod Bog svojim služabnikom zasluženno plačilo delil. Ne bojte se za svoje hleve in svoje hiše, če bote marljivo v cerkev hodili. Če je Bog varoval pohištva Judom, kader so šli v Jeruzalem pred obličje Gospodovo molit; če je Gospod Bog varoval črede pastirjev, ko so šli Jezusa v jasliah ležečega obiskat; gotovo tudi našega doma ne bo v nemar puščal, kader ga pridete molit v njegovo hišo, v cerkev. Božje prijaznosti, Božjega blagoslova tisti ne bodo zaslužili, kateri ne zaostajajo iz potrebe, ampak lenobo doma tlačijo in službo božjo tako radi pogosto zamujajo.

„In so hité prišli, in našli Marijo in Jožefa in dete v jasli položeno.“ V božjih rečeh človek ne sme len, počasen, potožljiv biti, timveč urno, hitro in rade volje se je treba zasukati. Betlehemski pastirci niso korakali klaverno, kakor bi se jim ne ljubilo, pa tudi niso čakali dneva, kakor bi se jim nič ne mudilo, ampak po noči so hiteli gledat Jezusa in srčno hrepeneli svojega zveličarjavi diti. Njih ne zadeva prekletstvo preroka Jeremija, ki je djal: „Kdor opravilo Gospodovo leno ali pa le na videz opravlja, naj bo preklet“.

Nas pa bode zadelo to prekletstvo, če bomo leno in nejevoljno v cerkev hodili, če bomo k službi Božji hodili vselej med zadnjimi. V starih časih so morali očitni grešniki

za pokoro pred cerkvijo stati, ter niso smeli med službo Božjo v cerkev stopiti: kdor tedaj ni očiten grešnik ali grešnica, da se sme pred Bogom v cerkvi pokazati, bo tudi zgodej pa naglo v cerkev šel, ne bo tudi pri vratih ostajal ali pa še dalje od cerkve v kaki senci med pridigo polegal. Včasih je čakalo sve ljudstvo že v cerkvi, kdaj bodo škof ali kak drug duhoven pristopili. Vzlasti pa naj bi bili vsi farmani pri očitni službi Božji ob nedeljah, kader dušni pastir svoje ovčice z vodo blagoslovijo, očiščujejo ter posvečujejo; saj se mnogokrat in dosti časa zvoní k službi Božji in ne zabite, kaj pravi pregovor:

Pojd' naglo v cerkev blagoslova ne zamudi.

Kdor žegna se boji, ga srečal bo „ta hudi“.

2. Kaj so storili pastirci pri jasliah?

Pastirci so pokazali pri malem Jezusu a) serčno vero in b) globoko pobožnost.

a) „Ko so pa videli, spoznali so, kar jim je bilo rečeno od tega deteta.“ Pastirci niso drugzega videli, kakor borni hlev: revnega moža in ženo, slabo dete v plenice povito in v jasli položeno. Komu se je moglo zdeti, komu je moglo na misel priti, kdo je mogel verjeti, da je borno otroče, ki je v tako revnem kraji na svet prišlo, ki so bili njegovi starši tudi sami tako revni, kdo je mogel spoznati, da je to dete resnični Mesija, Gospod nebes in zemlje? Pastirci so ga pa spoznali in celega serca vanj verovali samo zatega voljo, ker jim je angel Božji rekel: „Danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod, v mestu Davidovem. In to vam bodi znamenje: Našli bote dete v plenice povito in v jasliah položeno.“

Alite ljubi moji! kader vidite samo s telesnimi očmi sv. hostijo, ki vam jo mešnik med povzdigovanjem kažejo in ki jo zavžijete pri sv. obhajilu, tudi vi v podobi kruha ne poznate pravega telesa in prave kervi našega gospoda Jezusa Kristusa, ki je z dušo in s telesom po božji in človeški natori v resnici pričujoč. Tudi pastirci ne bili bi spoznali v telesu deteta samo s telesnimi očmi Kristusa Gospoda in Odrešenika. Spoznali so ga pa vendar-le z očesom svoje žive vere, ker so gotovo verjeli, kar jim je angel povedal. Nam pa ni povedal noben

angel, timveč gospod in kralj vseh angelov, Jezus Kristus nam govori iz svete hostije in pravi: „To je moje telo; moje meso je v resnici jed; kdor moje meso je in moja kri pije, ostane v meni in jaz v njem; jaz sem živi kruh, ki je prišel iz nebes.“ Ako tedaj mi Jezusovim besedam verjamemo, kakor so verjeli pastirci besedam angelovim; bomo morali s očesom vere gotovo spoznati, da je v zakramentu presvetega rešnega telesa ravno tisti Jezus pričujoč, ki je bil rojen v Betlehemu, kjer so ga pastirci molili. V resnici se pa tudi Betlehem po našem jeziku pravi: „hiša kruha“; zato je rekel sv. papež Gregor: „Kakor nalašč se je primerilo, da je bil Kristus rojen v Betlehemu, v hiši kruha; zakaj ravno On je rekel: „Jaz sem živi kruh, ki je prišel iz nebes.“ Naše cerkve so tedaj tudi pravi Betlehemi, prave hiše kruha, ker v njih nahajamo zmerom živi kruh nebeški v zakramentu sv. rešnega telesa, ker tedaj zveličarja sveta moramo v podobi kruha častiti, enako pastircem, ki so ga v podobi deteta častili in molili.

b) Bolj lahko si je pa misliti, kakor povedati ali popisati, kako so bili pastirci pri obiskanji Jezusa pobožni, kako so tiščali drug za drugim, da bi bolj blizo videli milo dete, kako nobeden iz med njih ni vtegnil z očesom vtreniti, kako so se spustili na kolena pred njim, kako ga je pozdravljaj, častil in molil vsak z besedami svojega lastnega serca. Kaj so o Jezusu govorili, kaj so mu rekli, nam ne povedo sv. evangelisti; da so pa morali veliko spomina vrednega govoriti, lahko posnemamo iz evangelistovih besed, ki pravi: „Marija pa je ohranila vse te besede, in premišljevala v svojem sercu.“

Ljubi farmani! ne bodite pastircem nevošljivi zavoljo njihove sreče, da so mogli tako blizo h Kristusu priti ter se veseliti njegovega pogleda: saj je vam enaka sreča dana, ker je ravno tisti Jezus med vami na altarki pričujoč. Zakaj vam vendar ni bolj mar te velike sreče? Zakaj vendar rajši stojite pri vratih v cerkvi, kakor blizo altarja; zakaj nekteri rajši stojé po koteh, ki se iz njih pred altar ne vidi? Ali ste morda tako veliki grešniki, da imate strah pred njim? Ali mar ni tako ljubeznipolni, da bi bilo vredno blizo njega biti? Ali vam morda ni treba njegove pomoči in njegove gnade! In ako vam je treba njegove gnade in njegove pomoči, zakaj ga

vendar prosite le od daleč, ki nas saj tako ljubeznjivo k sebi kliče in vabi: „Pridite k meni vsi, ki vas reve in križi tlačijo, jaz vas bom okrepčal.“ Jaz vam želim samo vero in pobožnost pastircev, potlej mi pa gotovo ne bo treba vas učiti in opominjevati, kako se je treba v cerkvi obnašati. Še nekaj vam moram povedati.

3. Kaj so delali pastirci domu gredé, ko so jasli zapustili? Zastran tega nam sv. evangelje to-le pove: „Pastirji so se vernili in Boga častili, in hvalili za vse, kar so slišali in vidili, kakor jim je bilo povedano.“ Više se pa še to-le bere: „In vsi, ki so slišali, so se nad tem čudili, kar so jim pastirci povedali.“ Veselega serca tedaj in dobre volje so zapustili pastirci jasli ter so se domu vernili; čast in hvalo so peli Bogu za veliko gnado, da so bili prvi, ki so Kristusa molili in počastili, da so bili prav za prav prvi kristjani. Ti pobožni možje pa tudi svoje sreče niso mogli zamolčati, ampak razglasili so jo okoli in okoli pri sosedih, povedali so povsod, kar so vidili in čuli; bili so takorekoč prvi apostoli, ki so razširjevali vero v novorojenega Mesija, da se jim je čudila vsa okolica. Kaj moramo po izgledu pastircev storiti domu gredé iz cerkve? Pastirce moramo posnemati in dobre volje biti. Po vsaki službi božji moramo biti boljši, pobožniši kristjani, Bogu se zahvaliti veselega serca, ker nam je dovolil v njegovo sveto hišo priti naše molitve prednj položiti, nebeških skrivnost se vdeleževati, potlej pa njegove sv. nauke poslušati. In ako smo se v cerkvi kaj dobrega naučili, ako nas je sv. Duh med molitvijo s kako pobožno mislijo navdihnil, da smo kaj dobrega storiti sklenili, moramo vse, kar smo slišali in čutili, tudi drugim ljudem povedati, vzlasti tistim, kateri po pravici niso vtegnili v cerkev priti, moramo pridigo in keršanski nauk povedati in razložiti. Tako, ljubi moji farmani! bote s časom sami fajmoštri, pridigarji in učeniki, kakor so bili pastirci prvi apostoli.

Zdaj pa veste tedaj, da so bili pastirci tudi vaši apostoli in učeniki, ker so vam s svojim izgledom pokazali, da se morate v cerkev podvizati in edinih misel biti, z ene hiše vsi skupaj iti ter ne prepozno dohajati.

Pokazali so vam s svojim izgledom pri jaslih, da mu morate živo vero in gorečo pobožnost naproti prinesiti. Pokazali so vam s svojim izgledom od jasli domu gredé, da morate po službi božji Boga z večo gorečnostjo častiti in moliti, in vse okrog in okrog razglasiti, kar ste dobrega slišali. Ah! ko bi jaz mogel vsem kristjanom, ki jih krizi tlačijo in nadloge moré, te besede na serce položiti, ktere sem vam povedal, da bi namreč pobožno živeti začeli po izgledu pastircev, ki jih je angel k Jezusovim jaslicam poklical; da bi jim bilo mar Jezusa po vseh cerkvah tako urno, pridno in pobožno obiskovati, kakor so ga obiskali pastirci; da bi kralja miru, novorojenega Zveličarja prav iz globočine svojega serca prosili za očitni in domači mir in pokoj, prosili za polajšanje križev in nadlog. Ko bi vsi kristjani tako storili, svest sem si, da bi kmali, da bi že po novem letu po vseh pokrajnah naših veseli glas se razlegal, kakoršnega so čuli pastirci pri Betlehemu: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“ Amen.

Homilija za praznik sv. Štefana.

„Glejte, jaz vam pošiljam preroke in modre in pismarje.“ Mat. 24, 34.

V v o d.

Kako je vendar na svetu vse minljivo in nestanovitno. Za lepo uro pride neprijazno vreme, za veseljem žalost, za rojstvom smert. Zdaj vidimo mater in očeta in kerstnike veselje obhajati zavoljo otroka, ki pride na svet: in ni nam treba dolgo čakati in že moramo gledati, kako si žalostna vdova briše solze iz oči zavoljo moža, ki ga ji je nemila smert vzela, in že moramo slišati otroke zdihovati in jokati za mertvaško trugo svojega očeta ali svoje matere.

Včeraj smo obhajali veseli spomin Kristusovega rojstva, dans obhajamo žalostni spomin Kristusovega učenca sv. Štefana. Včeraj je Kristus rojen bil, dans vidimo, kako zavoljo njegovega imena umira sv. Štefan; dans zapusti pobožni Kristusov služabnik svet, da bi v nebesih prejel krono večnega življenja. Včeraj so angeli peli v Betlehemu: „Čast Bogu na višavah

in mir ljudem na zemlji“, dans je sv. Štefan s povzdignjenim glasom vpil v Jeruzalemu, kjer so ga Judje s kamnjem pobijali in je djal: „Gospod Jezus sprejmi mojo dušo“, potlej je padel na svoje kolena in z mogočnim glasom prosil Kristusa: „Gospod! ne štej jim to v greh!“ in ko je te besede zgovoril, je v Gospodu zaspal.

Pri smerti sv. Štefana bi kateri bodi kristjan lahko vprašal: Zakaj Bog pripušča nedolžne ljudi preganjati? zakaj da Bog hudobnim ljudem silo in oblast v roke, da potlej pravične preganjajo in zatirajo? Na to uprašanje vam jaz to-le odgovorim: Božjih sklepov in božjih sodeb razumeti je človeku nemogoče. Zato pa tudi jaz bolj zopernega, pregrešnega in prederznega govorjenja ne vem, kakor tistega, s katerim nekteri ljudje, ki še tega ne vejo, kar imajo v svoji lastni glavi, godernjajo in tožijo zadelj vremena, zadelj smerti tega in unega človeka, zoper Boga, ki ve za razšteto število vaših las, kateri ima skerb za več svetov, kakor človek šteti more, ki ne sodi človeškega življenja po tem, kar se vidi in je, temuč po tem, kar se ne vidi in še le bo. Današnje sveto evangelje nam očitno priča, da Bog vselej modro, pravično in ljubeznjivo ravna, dasiravno pusti včasih nedolžnega človeka terpeti in hudobnega kraljevati.

Gotovo je resnica, da Bog s preganjanjem nedolžnih in pobožnih svojo modrost, svojo pravičnost in svojo ljubezen razodeva.

To resnico vam hočem v današnjem sv. evangelju pokazati.

Razlaga.

1. V sredo pred Veliko nočjo, ko je Gospod Jezus Kristus v Jeruzalemskem tempelju slednjikrat pridigal in posebno Farizeje in pismarje zavoljo njih grehov še enkrat opominjal in svaril, veliko sredo tedaj jim je kakor za slovo sledeče besede govoril ter je djal: „Glejte jaz vam pošiljam preroke in modre in pismarje, in izmed teh jih bote nekaj umorili in križali; nekaj jih bote v svojih shodnicah bičali in od enega mesta do drugega preganjali.“

Kar je s temi besedami ljubi Zveličar Judom pred 'povedal, vse se je tudi na tanko izpolnilo. On jim je po svojem

vnebohodu pošiljal preroke, modre in pismarje, on jim je namreč poslal apostole, učence in druge pridigarje, ki so Kristusov nauk oznanovali. Judje so te oznanovavce sv. evangelja neusmiljeno preganjali. Sv. Štefana, ki dans spomin njegove smerti obhajamo, kamnjali so: sv. Jakobu, Janezovemu bratu so glavo odsekali; družega Jakoba so zverh tempelneve strehe na tla vergli, da se je ubil; sv. Petra so na križ pribili i. t. d. sv. Janeza na otok Patmos imenovan pregnali in ko bi vam hotel praviti, koliko sta sv. Pavl in Barnaba terpela bi se marsikteremu današnja pridiga predolga zdela. Alite vi imate usmiljenje z oznanovavci božje besede in to je prav, zakaj „blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli“, pravi Kristus: čudimo se pa rajši nad božjo modrostjo, ki svoje zveste služabnike tako silno pusti preganjati. In resnično se bere v evangelju sv. Lukeža. Zato pravi božja modrost: „Jaz jim hočem poslati preroke in apostole, ki bodo pa nekatere iz med njih umorili in preganjali.“ Ljudje obračajo Bog pa oberne. Ljudje obračajo svoje hudobije zoper Boga in njegove služabnike, on pa te hudobije oberne v čast in slavo svojega imena. Kristusu je bila nevera in neusmiljenost Judov že pred znana; pa jim je vendar poslal oznanovavce svetega evangelja daje jim na ponudbo zveličanje, da se potlej niso mogli izgovarjati pri sodbi, ker so bili sami krivi svojega pogubljenja. Njegovi učenci so pa v sredi preganjavcev imeli priliko pokazati, da so v resnici njegovi služabniki, da hočejo iz ljubezni do Kristusa vse preterpeti, da ne želé bolj srečni biti na zemlji, kakor je bil Kristus njih učenik, da hočejo po tisti poti, ki je s ternjem, z bridkostjo in s terpljenjem posuta hoditi in nebeško krono zaslužiti. Ako bi ne bilo preganjavcev, bi vi ne vedeli kakošno serčnost daje sveta vera pravemu kristjanu in nebesa bi ne imele toliko svetih mučencev. Ja kaplje tiste kervi, s kterimi so preganjani in martrani kristjani tla močili, bile so tako rekoč seme, ki so iz njega rastli novi Kristusovi služabniki. Zakaj kervava sila preganjavcev in pa poterpežljivost apostelnov ste morale vsacega človeka prepričati, da preganjavci iz hudobije resnico z nogami teptajo in da apostoli iz ljubezni za resnico vse radi poterpé. Po tem takem so se morali ljudje na dva kraja razdeliti;

ljudje, ki so bili dobre volje so stopili na eno stran in so verovali v resnice apostelnov, hudobni pa na drugo stran, kjer so se deržali hudobij preganjavcev. — Ljubi bratje moji in sestre moje v Kristusu! Tudi k vam premodri Bog pošilja preroke in apostole; ti so vaši dušni pastirji, pridigarji in spovedniki, kateri si prizadevajo vas poučevati in vaše duše zveličati. Za to gnado bi se morali vi Bogu zahvaliti, ter jo sebi v dušno srečo obračati, vi bi morali po naukih, ki se vam oznanujejo od dneva do dneva boljši, pobožniši in svetejši prihajati. Pa po vsej pomoči, katero vam je Bog dosihmal skazal, je med vami veliko slabih, mlačnih, lenih in nestanovitnih in morebiti tudi velikih grešnikov. Sklenite enkrat na kateri strani hočete stati, na strani apostelnov ali na strani preganjavcev. Apostelni so vaši duhovni, preganjavci so tisti, ki z hudobnimi besedami duhovne čerljivo.

2. Ker so Judje zaničevali modrost božjo, ki je apostole k njim pošiljala, jih je zato pravica božja z oestro šibo udarila. Kaj pa je pomagalo Jeruzalemskim prebivavcem in Judom, da so oznanovavce božje besede tako neusmiljeno preganjali! Zgodilo se je vse, kar jim je Kristus pred povedal: „Da pride nad vas vsa pravična kri, ktera je prelita na zemlji, od kervi pravičnega Abelna, do kervi Caharija, sina Barahijevega, kterega ste umorili med tempeljnom in altarjem. Resnično vam povem, vse to bo prišlo nad ta rod.“ Iz teh besed se mi učimo, da pravica božja sicer a) počasno kaznuje na slednje pa b) grozovitno in c) gotovo šibo pošlje tistim, ki nedolžnost preganjajo.

a) Bog dolgo obrača svoje oči na grešnika; njegova pravica z oestro šibo tako dolgo le namerja in žuga, dokler mera grehov ni polna do verha. Bogu ni bila nobena težava judovsko ljudstvo vdariti z oestro šibo, kedar je kterega pre-roka ali pravičnega umorilo. Posebno so si z Mesijevo smertjo zaslužili jezo in kazen božjo, vendar jim Bog pošilja v spre-obernjenje apostole in učence Gospodove, in ko so tudi te preganjali in martrali, potlej še le jih je Bog udaril s slednjo šibo, štirideset let namreč po Kristusovi smerti je Bog poslal sovražnike, ki so Judovsko ljudstvo skor popolnoma pomorili

in mesto poderli. Dolgo, dolgo ima Bog poterpljenje z vsakim ljudstvom, pa tudi z vsakim izmed nas. Kedar nas kdo razžali, hitro nam po vseh žilah od jeze kri zavre in iščemo priložnosti, kako bi svojemu bližnjemu razžaljenje poverili. Bog pa odlaša ne dni in tednov, temuč cele leta s svojo silo in čaka na naše poboljšanje, dasiravno ga vsak dan žalimo.

b) Pa gr̃ozovitno on udari s svojo jezno desnico, kedar vidi, da nam ni mar za pokoro in da zastonj od nas poboljšanja pričakuje. Moje besede so preslabe vam povedati, kako huda se je godila, ko so sovražniki Jeruzalemsko mesto in tempelj poderli. Osemnajst sto let že zdihuje to ljudstvo pod šibo božjo. Po vsem svetu so raztreseni, in zdi se nam, kakor da bi še dandanašnji kri pravičnih jih tožila, ki so jo prelili. Koliko jih je med vami tako prederznih, da bi se ne tresli pred šibo božjo? Ako je pa Bog že na tem svetu Judovsko ljudstvo tako ojstro kaznoval, kaj pa imajo potlej še le nespokorni kristjani v večnosti pričakovati?

c) Judje se niso bali, kedar jim je Jezus žugal z obetanjem božje šibe, ko je djal: „Resnično vam povem, vse to bo čez ta rod prišlo.“ Pa dasiravno se niso bali, vendar so se prepričali, da se z Bogom ni varno norčevati. Marsikdo izmed tistih, ki je še Jezus ž njimi govoril, vidili so Jeruzalem podert in Jude po vsem svetu raztresene. Tudi marsiktere duše so mirne in pokojne, dasiravno se jim govori o smerti, sodbi, večnosti; mislijo, da bo zmirom tako, kakor je zdaj, in se ne spomnijo, da so vsako minuto bliže tistega kraja, kjer jih čaka šiba božja.

3, Bog pa ne tepe človeka iz jeze temuč iz dobrote in ljubezni. On a) tistim, kateri zaslužijo šibo, še dobrote skazuje, in b) kaznen pred pokaže, ktera jih čaka, da bi se je varovali in se poboljšali.

a) Kako ljubeznjivo je ravnal Zveličar z Jeruzalemci? On je djal: „Jeruzalem, Jeruzalem! ki moriš preroke in kamnjaš, kateri so k tebi poslani; kolikorkrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor koklja zbira svoje piščeta pod perute in nisi hotel!“ Bolj milo Jezus ni mogel razodeti, kakor to s priliko. Koklja stanovitno hoče in kliče svoje piščeta k sebi, da se jim

kaj hudega ne pripeti. Ona si prizadeva jih varovati pred jastrebo, in kedar jih pod perute vzame zadelj njih vso moč na strani pusti. Tako je Kristus krog in krog svoje nauke oznanoval in si prizadeval grešnike k sebi klicati ter jih braniti pred satanom in jih rešiti iz njegovih krempljev. On je imel na poudbo več ko 12 legionov angelov, ko bi se bil hotel braniti; pa je iz ljubezni do ljudi vso svojo moč na strani pustil in za nje na križu umerl.

Primerite, ljubi poslušavci! dobrote božje z grehi, s kterimi ste Boga žalili. Toliko grehov in toliko dobrot! Ali se še ne mislite grehu odpovedati? Bog vas ne tepe tako hudo, kakor ga vi žalite, toliko pa vam je razodel, da noben terdovraten grešnik pripravljeni šibi ne bo ubežal. Pokorite se tedaj s keršanskim djanjem, ako hočete, da vas Bog ne bo pokoril.

b) Iz ljubezni je Jezus Judom pred povedal, kaj jih tukaj in na unem svetu čaka in jim je djal: „Glejte vaša liša vam bo pusta puščena“, to se pravi: Prave službe božje tukaj več ne bo in vaš tempelj bo podert in razdjan. „Zakaj povem vam, odslej me ne bote več videli, dokler ne porečete: Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem“; to se pravi: dans ste me slednjikrat v tempelnu videli, kmalo bom umerl, od smerti vstal in v nebesa šel. Konec sveta bom pa prišel iz nebes sodit žive in mertve; pollej bote še le spoznali, da sem Sin božji, pa bo prepozno, in takrat bote zoper svojo voljo rekli: „Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem.“ Ko bi bili Judje verovali in poslušali Kristusovo svarjenje, kako lahko bi se bili spreobrnili in zasluženi šibi odtegnili. Pa vsi so hotli biti rajši pogubljeni, kakor da bi se bili svojim hudobijam odpovedali.

Ako bodo kateri izmed vas, keršanski poslušavci! pogubljeni, kar pa Bog obvaruj, bodo svojega pogubljenja krivi sami, ne pa Bog. Še nesreča in kazen Jeruzalemskih Judov nas prepriča, da Bog vselej modro, pravično in usmiljeno ravna, kedar ljudi tepe. In za tega del, keršanski poslušavci, ne bomo nič več zoper božjo šibo godernjali; bomo sklepe božje pohlevne molili, in dobrotljivega Boga, ki le greh sovraži, grešnika pa ljubi, zanaprej bolj ljubili in nič več

žalili. Ja tako hočemo zanaprej tudi mi greh sovražiti, grešnike pa ljubiti po izgledu sv. Štefana. Njega je žalila le hudobija in slepota njegovih preganjavcev ne pa preganjavci. On ni toliko občutil težkih kamnjev, ki so padali na njegovo glavo, kakor nesrečo, v katero je vedel, da bodo padli preganjavci. S kervjo, ki so jo prelivali, jim je hotel odpuščanje izprositi in gotovo bi bile njegove kervave rane zvedrile jezno božje obličje in usmiljenja zadobile preganjavcem, ako bi no bili s silno terdovratnostjo gnadi božji svojega serca zaperli. Ni mu bila mar smert njegova, samo da bi bil mogel ž njo zveličanje svojih preganjavcev kupiti., On je prosil, po izgledu Joba: „Gospod ne štej jim tega v greh“.

Pa dasiravno ni od Boga dosegel zveličanja svojih preganjavcev, so njegove besede vendar izprosile spreobrnjenje Savlovo, ki je bil potlej izvoljena posoda Kristusovih nauk, nad katero so imeli veselje angelji in ljudje.

Ljubezen, poslušavci moji! mora govoriti iz ust tistega, ki resnico oznanuje in pravi: Mi moramo duše in zveličanje tistih ljubiti, ki njih grehe zaničujemo. Resnica, pravi pregovor, oči kolje, pa le zato, ker se malokdaj z ljubeznijo oznanuje. In za tega del se zgodi, keršanski starši, gospodarji in gospodinje! da vaše svarjenje in opominjevanje nima dosti sadu, ker svarite in opominjate svoje otroke in svoje posle ne iz ljubezni do Boga in iz skerbi za njih neumerjoče duše, temuč za delj časnih reči in zavoljo jeze; zato se vam zgodi, keršanski starši in gospodarji, ki ste z nami vred poklicani opominjevati in svariti, da naše besede tako malo pomagajo, ker imamo premalo ljubezni in poterpljenja s slabostmi tistih, ki so naši skerbi izročeni. Te nauke nam daje sv. Štefan in sv. Janez evangelist, ki bomo jutri njegov praznik obhajali. Sv. Janez je kakor 90letni starček zmirom priporočal: „Otročiči, ljubite se med seboj“, zato ker se z ljubeznijo vse opravi. Dodeli nam tedaj o Gospod, nebeški Oče po Jezusu Kristusu, Tvojem ljubem Sinu, da bi po izgledu tvojega zvestega služabnika sv. Štefana, ki dans spomin njegove smerti praznujemo, ljubili svoje sovražnike in zanje molili in ž njimi vred unstran groba, kakor prijatli pri Tebi stanovali. Amen.

Homilija za nedeljo pred novim letom.

„Tisti čas sta se Jožef in Marija Jezusova mati čudila nad tim, kar se je od njega govorilo.“ Luk. 2, 33.

V v o d.

Današnje sveto evangelje nam pripoveduje o mnogih ljudeh, kateri nam dajejo izglede pobožnega življenja, ki smo ga dolžni posnemati; govori namreč od Simeona, ki je bil po besedah sv. pisma pravičen; govori o bogaboječi vdovi Ani in o sveti družini, h kateri se štejejo Jezus, Marija in Jožef. Te tri osebe nam dajejo mnogo premišljevanja vredne tvarine; za tega del le prav pazljivo poslušajte in dobro v spominu obderžite, kar vam bom povedal

1. Od pravičnega Simeona,
2. od pobožne Ane,
3. od svete družine.

Zvesto poslušajte!

R a z l a g a.

1. Simeon, od kterega vam današnje sv. evangelje pripoveduje, je ravno tisti, od kterega se bo v god darovanja Jezusa Kristusa, očiščevanja device matere Marije ali v svečnico bralo. Kaj se bo bralo takrat od njega? Poslušajte! „In glej, bil je človek v Jeruzalemu, kteremu je bilo ime Simeon, in ta človek je bil pravičen in bogaboječ, in je čakal oveseljenja Izraelovega in sv. Duh je bil v njem in mu je bilo razodeto od sv. Duha, da ne bo videl smerti, preden ne vidi Kristusa Gospodovega in je prišel v duhu v tempel. In ko so prinesli otroka Jezusa njegovi starši, da bi storili zanj po šegi postave ga je tudi on vzel na svoje naročje, ter je hvalil Boga, ker je spoznal, da je to odrešenik sveta. In ker sta se Jožef in Marija čudila njegovim besedam, jih je blagoslovil in je pre-rokoval“, kar se še v današnjem sv. evangelju bere. Znano vam je tedaj, da se je to, kar se dans v sv. evangelju bere,

še le šest tednov po Jezusovem rojstvu godilo, pa glejte, sveta cerkev nam to prigodbo že prvo nedeljo po rojstvu Kristusovem pusti pred brati, zato, da bi tega svetega dneva hitro ne pozabili, temuč dolgo časa ga v mislih obderžali in radi o njem govorili.

Vi veste, kakošno veselje se obhaja v poglavitnem mestu našega cesarstva, na Dunaju, kako kanoni pokajo po vseh mestih cele dežele in tudi po kmetih se opravljajo zahvalne svete maše tisti dan, kedar naša svitla cesarica povije, in da to veselje mnogo dni terpi; če se tedaj posvetnega rojstva cesarjevega in kraljevega veselimo, kolikor bolj se moramo veseliti in v spominu imeti dolgo časa rojstvo Gospoda, ki je čez vse kralje in cesarje postavljen in ki je ves človeški rod rešil in otel sužnosti satanove.

„In Simeon jih je žegnal in je rekel Mariji njegovi materi.“ On jih je blagoslovil, pravi se: On je obema Jožefu in Mariji srečo voščil, ker sta bila vredna spoznana Odrešenika sveta v tempelj prinesiti; Simeon je Boga prosil, da bi on te svete starše varoval, branil in podpiral, naj dobro izrejajo tako veliko vrednega otroka.

Ravno tako moramo tudi mi gnado božjo, ali kako drugo srečo, ki jo Bog našemu bližnjemu podeli, njemu iz celega serca privoščiti in za njega žebrati, Boga prositi, da bi on darovano gnado in dodeljeno srečo prav po božji volji v svoj prid in v svojo večno srečo obračal.

Simeon je scer oba blagoslovil, sv. Jožefa in blaženo devico Marijo; ko je pa začel prerokovati, ni od Jožefa, temuč samo o Jezusovi Materi govoril. Zakaj pa da? Zato, ker sv. Jožef ni bil pravi telesni oče božjega Sina, temuč le njegov rednik, Marija pa je bila prava njegova mati. In kako se glasi prerokovanje tega od Boga razsvitljenega moža?

„Glej! ta je postavljen v padeč in v ustajenje mnogih v Izraelu, in znamnje, kteremu se bo zoper govorilo. In tvojo lastno dušo bo meč presunil, da se misli razodenejo iz mnogih serc.“ Kar Simeon tu prerokuje, spolnilo se je čisto na tanko v Jezusu, Mariji in v veliko drugih ljudeh. Jezus je bil po-

stavljen v padec in v ustajenje mnogih v Izraelu; zakaj veliko Izraelcov, mnogo Judov se je nad Jezusom pohujševalo in pregrešilo, ker so se zavolj svoje nevere in nespokornega življenja iz lastne krivice v pogubljenje pokopali. Tem je bil tedaj v padec, ker so globoko padli. Drugi pa, kateri so se njegovega nauka poprijeli in po njem živeli, so si večno zveličanje zaslužili; tem je bil tedaj v ustajenje. „Jezus je bil postavljen v znamenje, kateremu se bo zoper govorilo.“ Kdaj se je kateremu človeku več zoper govorilo, kakor Jezusu Kristusu? Njega so Judje zaverгли, njega so neverniki zaničevali, njega so krivoverci preklinjevali, hudobni kristjani mu brez konca in kraja zopergovoré: s prevzetnostjo ravnajo njegovi ponižnosti nasprot, z lakomnostjo delajo zoper njegovo uboštvo in revščino, z nečistostjo delajo zoper njegovo čistost, z nevošljivostjo zoper njegovo ljubezen, s požertnostjo zoper njegov post, z jezo zoper njegovo poterpežljivost, z lenobo zoper njegovo marljivost — hudobni kristjani Jezusa z besedo spoznajo, v djanju ga pa zatajujejo.

„In tvojo dušo bo meč presunil“. Dobro zastopite, ne na telesu, temuč na duši je bilo Mariji prerokovano, da jo bo meč prebodel. Kedar tedaj vidite Jezusovo žalostno mater na podobah namalano, z mečem skozi serce prebodeno, ne smete misliti, da so nedolžno devico kdaj z mečem skozi serce prebodli, kar ne, temuč Simeonovo prerokovanje je le pripodoba in hoče reči: Glej Marija! ti boš zavoljo terpljenja svojega sina, tako bolečine v duši občutila, kakor bi ti z mečem serce prebodel, in to se je tudi resnično zgodilo takrat, ko je Marija svojega ljubega Sina na križu pribitega gledala in ko je vidila njegovo serce z sulico prebodeno.

„Da se misli razodenejo iz mnogih serc“. Ja resnično, po Kristusovem terpljenju se je veliko reči razodelo. Razodela in pokazala se je boječnost Petrova, ki je svojega mojstra trikrat zatajil, razodela Iškarijotova zvijača, ki je svojega mojstra za 30 srebernikov predal, pokazala se je krivična sodba Pilatuževa, prišla je na dan slepota Judov in pismoukov.

Prišla je pa tudi na dan stanovitnost Marije, razodela se je zvestoba Caharijevega sina Janeza Kerstnika, pokazala se je ljubezen Magdalenina in drugih pobožnih duš, ktere so v smert

šle za Kristusom. Še dandanašnji, kristjani moji, se veliko misli razodene, kedar terpljenje in križi obiščejo človeka.

Kdor je nestanoviten v svoji veri in pri prvi priložnosti, kedar se mu kakšna krivica zgodi, ali pa kedar ga Bog s to ali pa z uno šibo vdari, hitro se pritoži in togoti, pa pravi: Zdaj pa vem, da ni Boga v nebesih.

Kdor je nestanoviten v svojem upanju na Boga in le takrat od Boga vse dobro pričakuje, kedar mu ni nobene sile, v britkostih in nadlogah se pa togoti zoper božjo pravico in milost, ki morebiti drugim manj vrednim srečo pošilja in ne pomisli v svoji slepoti, da bodo drugi morebiti časno srečo sami sebi v pogubljenje obrnili; njemu pa je dana priložnost po poti, katero mu je Bog s ternjem posul priti v nebeški raj.

Kdor je nestanoviten v svoji ljubezni do Boga, to se pravi, kdor po božjih zapovedih ne živi in se danes zoper prvo, jutre zoper drugo in tako naprej in nekteri dan morebiti zoper vse deset pregreši, temu je Jezus gotovo v pogubljenje; tistim ljudem pa, ki so stanovitni v veri, v upanju in v ljubezni, tistim je pa on gotovo v vstajenje.

2. Ana, katero bomo dans premissljevali, ni bila mati device Marije, kateri je bilo tudi Ana ime; temuč ta Ana je bila po besedah svetega pisma „prerokinja, Fanuelova hči iz Nerjevega rodu“. Vendar je bila ona tudi prav sveta Ana in zasluži, da bi jo vse ženske, dekleta, žene in vdove posnemale in po njenem izgledu živele, zlasti naj si to vse Ane v glavo vzamejo. Pomislite le dobro vse besede, ktere nam je sv. Lukež zapisal: „Ta je bila priletna in je po svojem devištvu živela s svojim možem sedem let. In ta vdova je bila pri štiri in osemdesetih letih, ktera ni šla od tempelna in je s postom in molitvami noč in dan Bogu služila.“

Ana je tedaj, ker je po svojem devištvu sedem let z možem živela neomadeževana čista dovica stopila v zakonski stan, ona tudi v zakonskem stanu svojemu možu ni nezvesta nevesta bila; ona pa tudi kakor vdova ni služila veselju svojega telesa in satana, temuč služila je Bogu. Kaj za tega del mislite od sv. Ane? Jaz mislim, da je ona ogledalo za vse ženstvo; ona naj bo v izgled čistim

devicam, zakonskim ženam in vdovam, ki naj se od nje učé deviške čistosti, zakonske zvestobe in vdovskega poštenja.

S temi čednostmi je zaslužila srečo, pred svojo smertjo kakor Simeon viditi s telesnimi očmi Zveličarja sveta; in ktera bo po njenem izgledu živela, naj že bo Ana, Neža, Mojca, Katra, ali kakor hoče, obljubim jej, vsaki, da bo po ustajenju tudi s svojimi telesnimi očmi gledala Zveličarja sveta.

„In ona je ravno tisto uro tje prišla in je Gospoda častila in od njega govorila vsem, kateri so čakali Izraelovega odrešenja.“ Ako bi ta sveta prerokinja ravno to uro v tempel ne bila prišla, bi tudi te sreče ne bila doživela, ker pa tudi scer božje službe ni mudila, je tudi zdaj ravno pravi čas prišla, ko sta namreč Jožef in Marija božje dete v tempelj prinesla; ona sliši vse, kar govori in prerokuje Simeon od Boga navdušen in tudi ona od Boga razsvitljena spozna, da je to obljubljeni Odrešenik. Kristjani moji! nekteri dan, nektera ura ima posebno moč do človeka, ali prav za prav človek ima včasi bolj pripravljeno in rodovitno serce za gnado božjo in bolj mehko za božjo besedo in včasi revne dve besedi več opravite kakor drugikrat cela pridiga, kedar Bog človeku posebno gnado dodeli. Taki časi so postavim tisti dnevi, kedar greste k spovedi, kedar pristopite k mizi božji, take ure so tiste, kedar vas kdo svari ali opominja in podučuje, zatega del ne zamudite božje službe, ne ogibajte se svetih zakramentov!

Ana je govorila vsem od njega, ki so čakali Izraelovega odrešenja. Glejte, pobožni tukaj zbrani, 84 let stara žena je oznanovala Zveličarja, kakor apostelj, nam vsem v nauk in spomin, da bi ne pozabili hitro po praznikih božičnih, Njega, kterega god in rojstvo smo praznovali, temuč, da bi dolgo dolgo ga zmirom v spominu imeli. Nikar naj nam ne bo zadosti Jezusa spoznati in ljubiti, temuč skerbimo, da se njegovo spoznanje in njegova ljubezen tudi pri družih razširja.

3. Od konca današnjega evangelja je zapisano: Tisti čas sta se Jožef in Marija Jezusova mati čudila nad tem, kar se je od Njega govorilo. Niti svetemu Jožefu niti devici Mariji ni bilo neznano, kar je Bog že pred Jezusovim rojstvom po

svojem angelu Gabrielu od svojega sina razodel, da bo on Sin Najvišega imenovan, da bo svet odrešil, da bo večni kralj; Jožef in Marija sta le ponižno o teh razodetih božjih skrivnostih molčala in se še upala nista tako veliko srečo ljudem povedati. Pa se nista čudila temu, kar jima je bilo rečeno od otroka, zatega voljo, kakor bi morda bila slišala kaj novega, naka, nikakor ne, ampak čudila sta se marveč božji modrosti in dobrotljivosti, ker je Bog prihod svojega Sina razodel tako čudno Cahariju, potlej sv. Janezu Kerstniku že v maternem telesu, Elizabeti, potlej pa Betlehemskim pastircem, modrim iz jutrove dežele, Simeonu pa tudi drugim pobožnim dušam. Začudenje Marijino pa sv. Jožefa ni bilo družega, kakor serčno češčenje in ponižna molitev božjih sklepov, ni bilo družega, kakor hvaležna ljubezen do Boga, ki ljudi ljubi tako neizmerno. Ljubi moji farmani! premišlujte radi milostipolno večlovečenje Gospodovo, govorite, berite in poslušajte radi od skrivnosti Kristusovega rojstva; čim bolj bote to globoko skrivnost premišljevali, tim bolj se bo vnela vaša pobožnost, toliko bolj se bote čudili in z božjo gorečnostjo svete božične praznike obhajali.

Konec današnjega sv. evangelja se bere od sv. družine : „In ko so vse dopolnili po zapovedi Gospodovi, so se vernili v Galilejo v svoje mesto Nazaret. Dete pa je raslo in močno prihajalo, polno modrosti in božja gnada je bila v njem.“ Kaj se imajo otroci iz tega učiti, bode se razlagalo prvo nedeljo po sv. treh kraljih ali po razglašenji Gospodovem. Konec današnje pridige velja vam, ljubi starši! vam keršanske matere ga položim na serce, vi očelje keršanski! nikarte ga pozabiti. Učite se od sv. Jožefa in od Marije, kako marljivi morate biti v službi božji, kakošno skerb morate imeti za svoje gospodinstvo, kako vam je skerbeti za dobro keršansko odrejo in odgojenje svojih otrok. Bodite pridni v službi božji; glejte, sv. Jožef in Marija sta „vse dopolnila po postavi Gospodovi“, sv. Jožef in Marija v tempeljnu nista nič zamudila, kar so bili dolžni drugi starši storiti, dasiravno ju postava očiščevanja čisto nič ni vezala. Skerbite marljivo za svoje gospodarstvo in gospodinstvo: glejte! kedar sta sv. Jožef in Marija službo božjo v Jeruzalemu opravila, sta šla naravnost domu, ona se

nista obotavljala v gostilnici, pa tudi po semnji ali tergu nista postajala ali postopala. Glejte skerbno na svoje otročiče, in ne prezirajte svojih najiminitnejših dolžnost; skerbite, da bodo vaši otroci rastle po izgledu deteta Jezusa; kakor mili Jezus ni samo po truplu zmirom više rastel in moči telesne dobival, ampak tudi na duši od dneva do dneva pola modrosti prihajal v božji gnadi, tako naj z božjo pomočjo tudi vaši otroci od leta do leta ne samo večji in močnejši prihajajo, ampak tudi vedno bolj pobožni, keršanski, Bogu všečni in dopadljivi. Jezus! Marija! in sv. Jožef! Vam trem priporočam dans vse starše in otročiče, vi kraljujte nad njimi od vsehmal na vse večne čase. Amen.

Homilija ali razlaganje sv. evangelja, ki se bere Novega leta dan.

„Blagor tistim, kateri božjo besedo poslušajo in jo ohranijo.“ Luk. 11, 28.

V v o d.

Danes začnemo zopet novo leto v imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha. Jaz vam voščim veselo novo leto in želim, da bi ga očetje vsi in vse matere, vsi sinovi in vse hčere, vsi stari in mladi, vsi reveži vsi tisti, ki ste s časnim blagom oskerbljeni, srečno začeli, iz celega serca želim, da bi ga vsi tudi srečno dokončali. Ali so pa morda voščila in želje že vse, kar vam iz prižnice podajam? Nak, kristjani moji! Samo pri voščilih in željah se še ne bom vstavljal, temuč jaz bom po svojih močeh skerbel, da bo celo leto za vso faro prav srečno in blagra polno.

S čim pa bodem jaz skušal v novem letu vašo srečo in vas blagor povišati in pomnožiti? Preljubi farmani! skerbel bom vašo srečo pomnožiti in vas blagor povišati v novem letu z oznanovanjem božje besede. Jezus Kristus, Sin božji je rekel: „Blagor tistim, kateri božjo besedo poslušajo, in jo ohranijo.“ Kako pa bi vi mogli božjo besedo ohraniti, če bi se vam ne oznanovala, če bi je ne slišali? Božja beseda pa, katero vam bom prav marljivo oznanoval, vas bo tako osrečila in blagoslovila, kakor nekdanj Deyico Marijo, ki je pred osemnajst sto

in pet in šestdeset leti Jezusa Kristusa rodila ter stopila na stopinjo Matere božje. Ali vam ne hodi na misel tudi tista evangeljska žena, ki je srečo voščila Jezusovi Materi in ko je Jezusa slišala govoriti, povzdignila je svoj glas med ljudstvom in je djala: „Blagor telesu, ki te je nosilo, blagor persim, ki so te dojile.“ Kar je žena rekla, pustil je Jezus sicer veljati, vendar je pa še zraven prislavil ter je rekel: To je vse resnica, prav imaš; pa blagor tudi tistim, kateri božjo besedo poslušajo, in jo ohranijo.

Le poskusite, ljubi moji! celo leto v sercu ohraniti in spolnovati vse božje nauke, kar jih boste slišali, pa tudi slišati vse, kolikor se jih bo govorilo: svest sem si, da bote vsi izgledni pobožni kristjani, da vas bodo ljudje radi imeli, da bo vaša vest pokojna, vaše serce zadovoljno, da bote zavolj svoje nedolžnosti in pravičnosti povsod veseli, in da bo celo leto za vas srečno leto.

Da bi vam letos čisto božjo besedo oznanoval, namenil sem si vsako nedeljo in praznik le sv. evangelje razkladati prav po redu ter vam pokazati s prijazno besedo na tanko, kaj nas sv. evangelje uči in kako moramo svoje življenje po njem ravnati. Začnimo tedaj koj dans s sv. evangeljem, katero se bere na novega leta dan.

Današnje sv. evangelje je sicer najkrajše v celem letu; vendar sta naslov in zapopadek za nas jako podučljiva.

I. Kaj nas uči naslov današnjega sv. evangelja, vam bom povedal v prvem delu.

II. Kaj nas pa uči zapopadek današnjega sv. evangelja, bote pa slišali v drugem delu. Pripravite se!

R a z l a g a.

I. Le začnimo v imenu Jezusovem! Kaj nas uči naslov današnjega sv. evangelja? Naslov današnjega prazničnega evangelja se tako-le glasi: Evangelje sv. Lukeža, 2. poglavje, 21. versta. So vam li te besede vse jasne? meni se zdi, da jih vsi dobro ne razumite, zatega voljo vam bom razložil: 1. kaj se pravi po našem jeziku evangelje; 2. kdo so bili evangelisti, in 3. kaj pomenjajo poglavja pa verste, ki se postavljajo pred oddelek vsakterega sv. evangelja?

1. Beseda „evangelje“ je gerška in pomenja po slovenski „veselo sporočilo“. Sv. evangelje pa sploh ne pomenja družega, kakor oznanilo sv. keršanske vere, ki so jo sv. apostoli razglasili in razširili. Ali mar ni bilo v resnici to veselo sporočilo, ali ni bila vesela novica, ki so ž njo apostoli križem svet razglasili in povedali, kako je bil rojen Sin božji, ki se je včlovečil, ki je Boga s človeškim rodом zopet sprijaznil, ki je toliko čudežev delal in ž njimi ljudi prepričal, da je obljubljeni Mesija, ki je za grešnike tako bitko terpel in umerl, ki je potlej od smerti vstal, v nebesa šel; ali ni bilo veselje poizvedeti vse dragocene resnice, ki jih je ljubeznipolni Zveličar pravit prišel na zemljo ljudem. Kakošna nepopisljiva radost je morala prešiniti serca pastircem, ko so začuli angelove besede, ki je djal: „Ne bojte se, zakaj glejte! oznanujem vam veliko veselje, katero bo vsemu ljudstvu; ker danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod, v mestu Davidovem.“ (Luk. 2, 10—11.)

Ravno tako so se morale veseliti vse ljudstva, katerim so apostoli keršansko vero oznanovali, ravno tako se pa morate veseliti tudi vi, ljube duše keršanske! kedarkoli čujete brati sv. evangelje. Zakaj sv. evangelje ni družega, kakor vesela novica, sporočena iz visokih nebes na zemljo, ki je bila od Boga ljudem oznanjena, da bi jih svojega usmiljenja zagotovil potlej pa na zveličanje povabil.

2. Ker se evangelje po slovenski pravi „veselo sporočilo“, mora se že samo po sebi razumeti, da so evangelisti tisti sveti možje, ki jih je Bog poslal pravit to veselo novico najpred Judom, in katero so potlej tudi nevernikom oznanovali. Prav za prav so vsi aposteljni in učenci Kristusovi evangelisti. Sicer so pa drugi apostoli in učenci sv. evangelje samo ustmeno ali z besedo oznanovali in so bili tedaj le ustmeni poročniki ali oznanovavci veselih novic, sv. apostola pa, sv. Matevž pa sv. Janez, potlej pa dva učenca sv. Marka, pa sv. Lukež, ti štirje pa niso samo ustmeno ali z besedo razglasili z godeb Kristusovega življenja, ampak so je tudi z besedo popisali, ter se imenujejo za tega del tudi pismeni in ustmeni poročniki Gospodovi, ker niso samo tistih ljudi učili, ki so takrat živeli, temuč s svojimi spisi tudi prihodne narode, toraj tudi nas podučujejo, ker jih cerkev še zmirom shranjene ima. Sv. Matevž, sv. Marka,

sv. Lukež pa sv. Janez so zavolj svojih spisov za zmirom oznanovavci sv. evangelja, so tedaj evangelisti vseh časov in se tedaj zategadel imenujejo štirje evangelisti. Od vsacega izmed teh štirih mož imamo v sv. pismu posebne bukve, v katerih se bere Kristusovo življenje, njegovi čudeži, skrivnosti in nauki. Kedar bomo imeli priliko, vas bom počasi z vsakim sv. evangelistom še bolj soznanil, danes vam hočem le še to razložiti, kaj poglavja pa verste pomenjajo, ki se vsako nedeljo in vsaki praznik pred sv. evangeljem postavljajo?

3. Znano vam je že, da nahajamo v sv. pismu čvetero različno evangelje ali prav za prav samo eno evangelje v štirih različnih bukvah. Vsake bukve vseh štirih evangelistov so razdeljene v mnogo verst ali pregovorov. Bolj na tanko bote razumeli to reč, če vam priliko povem. Kakor se postavim vaš katekizem deli v pet poglavij ali glavnih delov, tako najdemo, da je evangelje sv. Matevža razdeljeno v 28 glavnih delov ali poglavij. Evangelje sv. Marka se deli v 16, evangelje sv. Lukeža v 24, evangelje sv. Janeza pa v 21 glavnih delov, tako da je celo sv. evangelje zapopadeno v štirih bukvah evangelistov, ki so razdeljene v 89 poglavitnih delov. Kakor se potlej vsako poglavje šolskega katekizma deli v posebna vprašanja in odgovora, tako ima vsako poglavje vsakega evangelja odrezkov, ki jim pravimo verste in ki jih v vsakem glavnem delu nahajamo kakih 20, 30, 40, 50 ali 60, včasih več, včasih pa manj, kakor se primeri. Kedarkoli se tedaj v nedeljah ali praznikih sv. evangelje bere, vam že vselej naslov pové, kateri evangelist jih je spisal, potlej pa v katerem poglavji in v kateri versti se brano sv. evangelje v sv. pismu nahaja. Jaz mislim, da je zdaj vsem jasno, kaj se pravi: Evangelje svetega Lukeža v 2. poglavji v 21. versti. To se pravi: Kdor želi v sv. pismu brati, kar nam pripoveduje dan. sv. evangelje, mora najpred evangelje sv. Lukeža, potlej drugo poglavje in potem še 21. versto poiskati; tam se bere, kar je odločenega iz sv. evangelja za danes, namreč to-le: „In ko je bilo osem dni dopolnjenih, da je bil otrok obrezan, mu je bilo dano ime Jezus, katero je bilo imenovano od angelja, preden je bil spočet v maternem telesu.“

II. Kaj nas uči zapopadek današnjega sv. evangelja? Tri reči so posebno vredne v današnjem sv. evangelju, da jih dobro premislimo; 1. osmi dan Jezusovega življenja, 2. njegovo obrezovanje, 3. Jezusovo ime.

1. Osem dni Jezusovega življenja, ki so minuli po njegovem rojstvu, spominjajo nas tistih dni, ki smo jih že doživeli, in ktere bomo še doživeli. Včeraj smo staro leto sklenili, danes pa smo novo leto začeli. Zdaj se pa vprašajmo, ali smo dni zadnjega leta dopolnili, dopolnili in obrnili po volji božji, ali nismo morda veliko dni praznih pustili, praznih in brez dobrih del, brez zasluženja?

Jezus je svoje življenje tako začel in tako dokončal, da je pred svojo smertjo mogel reči: „Dopolnjeno je“, ali pa „Dokončal sem delo, ki mi ga je naložil moj Oče.“ Drage duše keršanske! začnite novo leto z dobrim namenom, darujte ga že danes v čast in slavo božjo, ter prosite Boga za pomoč, da bi ga mogli k njegovi časti in v blagor svoje duše tudi skleniti. Modrost nas uči vselej pomisliti, kedar začnemo kako delo, kakošno bode konec imelo. Marsikteri izmed nas bo morebiti s sedanjim letom tudi svoje življenje dokončal.

Srečna zadnja ura je pa boljša, kakor skoz in skozi srečno novo leto. Vi ne pozabite drug drugim veselo in srečno novo leto voščiti; nikarte vendar tudi zraven pozabiti z dobrim življenjem skrbeti za srečno smert.

2. Jezus že tudi koj od začetka svojega življenja pri obrezovanji preliva kerv za odrešenje sveta, kar bo tudi pri svoji smerti storil.

Obrezovanje je bilo v stari zavezi od Boga samega zapovedano; (I. Moz. 17, 10.) on je namreč najpred Abrahamu, potlej pa Mozesu zastran obrezovanja dal zapoved, da bi svoje ljudstvo od drugih odločil. Jezusa, ki je bil Bog in Gospod te poslave, prav za prav ona ni vezala; pa dasiravno obrezovanje ni bilo brez bolečin, in dasiravno je bilo težavno in sramotno opravilo, vendar se Jezus ni branil zapovedi dopolniti ter nam je že v otročjih letih dal lep izgled pokoršnosti, ponižnosti in poterpežljivosti. Jaz se pa čudim tudi ljubezni, ki nam jo pri obrezovanji kaže; glejte! on se za tega voljo

ne brani obrezovanja, da bi ga nam treba ne bilo in da bi nas oprostil vseh judovskih postav. Zakaj mesto obrezovanja je za nas postavil sv. kerst, ki se lahko prejme in brez vseh bolečin. Sv. kerst nam pa mesto telesnega obrezovanja naloži dolžnost, dušo obrezovati; dušo pa obrezujemo, če zatiramo telesne počutke, če si odrečemo v pravem času jed in pijačo, če odganjamo slabe misli, če krotimo meseno poželjenje, če se premagujemo. Spomnite se tedaj danes pri obrezovanji Kristusovem svojega kerstnega dneva, spomnite se prisege, ki ste ž njo obljubili Kristusu služiti, ki ste ž njo obljubili odpo-vedati se za vselej hudiču in vsemu njegovemu djanju in vsemu njegovemu napuhu. Tebi pa, ljubeznjivi Jezus, zahvalimo se iz globočine svojega serca, ker si danes pri obrezovanji pervikrat za nas kri točil: prosimo te ponižno zavoljo tiste kervi, ki si jo pri obrezovanji današnji dan prelil, ne odreci nam pomoči, da bomo iz hvaležnosti in ljubezni do Tebe, obrezovali svoje oči, da bi se ne zagledali v minljivo blago ali goljufivo lepoto; obrezovali svoje ušesa, da bi ne poslušali besed, ki žalijo sramožljivost in deviško čistost; obrezovali svoje roke, da bi se ne stegovale po ptujem blagu ali po nesramnostih; obrezovali svoje usta, da se ne bo glasila iz njih kletvina, da ne bodo objedale bližnjega, da ne bi govorile laž in krivega pričevanja. Pomagaj nam o Jezus! z močjo svojega svetega imena, da s počutki svojega telesa ne bomo ravnali zoper Tvoje svete zapovedi.

3. „Dano mu je bilo ime Jezus, ktero je bilo imenovano od angelja, preden je bil spočet v maternem telesu.“ Spoštujte, kristjani! to sveto ime, zakaj Bog sam je po svojem angelju ukazal Mariji in sv. Jožefu, naj njegovega Sina tako imenujeta. Zaupajte pa tudi, keršanske duše! v to sveto ime, zakaj v Jezusovem imenu so apostoli hudiče izganjali, hromove in kruljeve ude uravnovali, bolnikom zdravje delili, mertve k življenju budili in Jezus je s svojo lastno besedo obljubil, da bomo v njegovem imenu vse dosegli, karkoli ga bomo prosili. Častite in slavite, ljubi moji farmani! v pobožnosti svojega serca to presveto ime; kličite Jezusovo ime na pomoč, kedar bridkosti in skerbi stiskajo vaše serca, kedar krizi in težave tlačijo vaše ramena, kličite ga na pomoč, kedar vidite pred seboj s ternjem

posute pot ali kedar silni valovi skušnjav in zmot žugajo pozreti in v globočino greha pokopati slabo barčico keršanske čednosti, ki se vozi po nevarnem morji človeškega življenja; kličite ga na pomoč in ozrite se z zaupljivimi očmi na kviško, iz doline solz, kedar se spodtaknete in padete ali kedar zaidete v gošče pregreh in padete v brezdno hudobij, iz kterega se vam zli, da ne pelje nobena rešna pot; ozrite se na kviško in zamigljala vam bo prijazna zvezda, Jezus Kristus, iz černih oblakov; njena svitloba vam bo preganjala tamoto zmotnjav, in napolnila vaše nepokojno serce z nebeškim mirom. Jezus se pravi po slovenski „Zveličar“, „Odrešenik“, ker nam je zaslužil zveličanje, ker nas je rešil greha. S pomnoženo častjo, s ponovljenim zaupanjem in združeno pobožnostjo se bomo tedaj tudi letos pozdravljali z lepim keršanskim pozdravljanjem in rekli, kedar se srečamo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ „Na vekomej“. Amen.

Homilija za dan čast. razglašanja Gospodovega.

„Glejte prišli so modri iz Jutrove dežele v Jeruzalem!“ Mat. 2. 1.

V v o d.

Tako navado imajo sv. evangelisti, da, kedar jamejo posebno imenitno prigodbo pripovedovati, ne pravijo „poslušajte“, temuč „glejte!“ To so storili za tega del, da bi našo pazljivost zbudili in nam zastopiti dali, da moramo vsako povest iz Jezusovega življenja tako si k sercu vzeti, kakor da bi bili tisto ne samo na svoje ušesa slišali, temuč kakor da bi jo bili s svojimi lastnimi očmi vidili. Tako stori dans tudi sveti Matevž: on ne pravi: „Poslušajte“, temuč: „Glejte! modri iz jutrove dežele so prišli v Jeruzalem, in so prašali, kje je novorojeni judovski kralj?“

In v resnici, poslušavci moji! moramo mi prav živo in bistro pogledati in se v sercu veseliti, da se Sin božji hitro pri svojem prihodu na zemljo vsem narodom razodeva in kaže ter vsem ljudem zveličanje ponuja. Naglo pri svojem rojstvu ni samo Judov, temuč tudi nevernike je k gnadi svete vere pokličal. Kakor so pastirji krog Betlehema prvi izmed Judov,

tako so bili modri iz jutrove dežele prvi izmed nevernikov, ki so novorojenega Odrešenika po božjem razodenju spoznali, obiskali in molili.

Mi Slovenci, naši predniki, ali naši očaki se nismo rodili od Judov temuč od nevernikov; današnji praznik je prav za prav praznik za nas; zakaj dan, ki ga po domače imenujemo praznik sv. treh kraljev, je le dan gospodovega razglasenja, to se pravi, ta dan je šel prvi glas, prvo znamenje našega gospoda med neverne ljudi, ki so skor po vsi zemlji raztreseni stanovali, ta dan so modri iz jutrove dežele v imenu vseh nevernikov pervikrat Jezusu svojemu, kralju darovali in ga molili.

Ja kristjani v Kristusu tukaj zbrani! tudi v našem imenu so modri iz jutrove dežele Jezusu Kristusu današnji dan darove poklonili ter ga molili. Morebiti vi ne bote hotli njih molitve poterjati, morebiti vam ni po vaši volji? Vem, vem in sem prepričan, da ste zadovoljni ž njo in ste je veseli. Da bomo pa v djanju pokazali, da bi bili mi že otroka Jezusa pri njegovem rojstvu radi molili, ko bi se bili mi tiste čase rodili, tako moramo zdaj, ko smo kristjani, Jezusa v duhu in v resnici moliti po izgledu modrih v jutrovi deželi, kateri so bili tako rekoč prvi kristjani. Prašajmo za tega del, „kaj so storili modri iz jutrove dežele A. pred molitevjo; B. pri molitvi in C. kaj so storili po molitvi?“ Temu vprašanju odgovor daje današnje evangelje, ki vam ga hočem razložiti v imenu Jezusovem.

R a z l a g a.

2
A. „Kedar je bil Jezus rojen v Betlehemu na Judovskem v dnevih kralja Herodeža, glej! so prišli modri iz Jutrovega v Jeruzalem rekoč: Kje je kralj Judov, ki je rojen? Zakaj vidili smo njegovo zvezdo na jutrovem in smo ga prišli molit.“

Morebiti da so modri kaj vedeli od Balaamovega prerokovanja, ki je 1500 let pred Kristusovim rojstvom od Boga razsvitljen prerokoval in rekel: „Iz Jakoba, t. j. iz judovskega rodu, vzhajalo bo kar bo pomenilo kralja, kateri bo svoje gospodarstvo po vsej zemlji razširil.“ Ali pa so morebiti po

razodetju božjem spoznali, da ta nova čudna zvezda, ki se jim je pri rojstvu Jezusa Kristusa pokazala, oznanjuje novega judovskega kralja. Gotovo je bila posebna milost božja, ki jim je svetovala, naj gredo v Jeruzalem in našega ljubega Odrešenika poiščejo. Hvale vredno ostane za vselej pri teh možéh, da se gnadi božji niso zoperstavljali, temuč radovoljno njenemu svetu vbogali in sklenili k Jezusu na božjo pot romat. Modri so zvezdo komaj zagledali in že so tudi vstali in se brez pomude na pot podajo. Koliko težav so morali pri tako hitrem potovanju premagati? Bil je zimski mraz, bila je pot dolga, zakaj imeli so najmanj osem dni v Jeruzalem. Zapustili so doma svoje znance, svoje prijatelje, svoje žene in otroke. Terpeli so težave v ptuji deželi, kjer niso nobenega človeka poznali in niso vedeli, kako bodo Judje ptuje ljudi sprejeli.

„In resno, ko je kralj Herodež to slišal, vstrašil se je in ves Jeruzalem ž njim.“ Kako nezapopadljivo in čudno se je moralo tem ptujim popotnikom zdeti, da v Jeruzalemu v sredi judovske dežele noben človek nič ne vé od novorojenega kralja, ki so ga oni tako daleč prišli molit. Povedalo se jim je sicer, kje da mora Mesija rojen biti ter jim svetujejo v Betlehem iti; zakaj to mesto je prerok Miheja za rojstno Mesijevo mesto zaznamoval; vendar nobeden judovsk duhoven in tudi nobeden izmed ljudstva jim ne gre pot kazat. Ja še kralj Herodež, namesto da bi verjel, da je Zveličar sveta rojen, in da bi oklical to novico v svojem kraljestvu, modrim te besede reče: „Pojdite in skerbno poprašujte po detetu, in kedar ga najdete, pridite mi nazaj povedat, da tudi jaz grem, in ga molim.“ Pa vse to jim serca ne vzame in jih ne prestraši; bili so terdne stanovitne vere, in marali so za Odrešenika.

Učite se zategadel, drage moje duše keršanske, od modrih iz jutrove dežele, kako so bili skerbni Zveličarja v Betlehemu obiskati, da ga ne bote v svoji cerkvi pozabili. Modri iz jutrove dežele so bili kakor nekteri cerkveni očaki mislijo resnično kralji, ali pa so bili scer tri imenitni možje. Njih lepi izgled naj nas obudi in gane; zakaj nam je Jezus Kristus veliko bolj znan, kakor je bil sv. trem kraljem. Oni niso družega vedeli od njega, kakor Balaamovo prerokovanje in to,

kar so jim judovski pismouki v Jeruzalemu povedali, da bo namreč v Betlehemu rojen. Nam je znano prerokovanje vseh prerokov, katero je bilo v Jezusu Kristusu čisto na tanko dopolnjeno; nam so apostelni in evangelisti vse povedali, kar je on za nas storil, kar je učil in koliko je za nas terpel. Modri niso vidili več čudežev, kakor enega samega, ta je bil čudna zvezda pri Kristusovem rojstvu; nam so znani vsi čudeži, ki so se godili od začetka njegovega življenja noter do konca, ko je od smerti vstal in v nebesa šel. Ravno za tega del mora tudi naša vera bolj terdna in naša skerb njega obiskat več biti, kakor je bila skerb in vera, modrih iz jutrove dežele. Naša sveta vera nam oznanuje, da je ravno tisti Jezus, ki so ga modri v Betlehemu obiskali v naših cerkvah v zakramentu sv. rešnjega telesa živo in resnično kakor človek in Bog pričujoč.

Slabi kristjani bi bili mi, ako bi ne prišli večkrat z veseljem in radi njega v cerkev obiskat. Nam ni treba dolge poti hoditi, nam ni treba dolgo tukaj ostati, mi ne zamudimo veliko, tudi se nam ni treba bati, kakor sv. trem kraljem. Pridimo zategadel z veseljem večkrat v cerkev našega ljubeznivega Zveličarja obiskat po izgledu modrih iz jutrove dežele. Kaj so storili modri pri molitvi?

2. B. Od Jeruzalema do Betlehema so imeli modri še štiri ure hoda. Komaj zapusté Jeruzalem in kralja Herodeža: „Glej! zvezda, katero so vidili na Jutrovem, je pred njimi šla, dokler ni prišla in zgoraj obstala, kjer je bilo dete. Kedar so pa zvezdo zagledali, so se silno obveselili. In šli so v hišo, in so našli dete in Marijo njegovo Mater ter so prednj padli, in ga molili: in so odperli svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire.“

Pomislimo, kaj so modri pri molitvi storili. Padli so prednj ter so ga molili. Možje pred otrokom; imenitni gospodje pred sinom revne borne device; gospodje, ki so v svoji domači deželi imeli lepe hiše in veliko služabnikov za postrežbo, leže v revni smertni koči na golih tleh, in kleče častijo otročiča, kterega v Betlehemu noben človek ni hotel pod streho vzeti!

Jal „molili so ga“, majhno je ležalo dete v revnih ple-nicah; vendar živa vera je modrim kazala velikost tistega, ki jim ga je svitla nova zvezda in prerokovanje starih prerokov Balama in Miheja naznanila; „molili so ga“, to se reče: častili so v otroški človeški podobi večno bitje, neskončnega gospoda, ki ga nebo in zemlja obseči ne moreta, od kterega nam vse dobro dohaja! „Molili so ga“, o! zakaj nam sv. Matej ni zapisal, kaj so modri takrat žebrali, kaj so takrat božjemu otroku govorili. Gotovo je bila njih molitev polna duha božjega in ljubezni. „In so odperli svoje zaklade in mu darovali zlata, mire in kadila.“ To so darovi skrivnega pomena. Z zlatom se kraljem davek odrajuje, kadilo se Bogu zažiga in z miro so se telesa merličev mazale, da dolgo časa niso sognile. Modri tedaj Jezusa spoznajo za kralja, za Boga in človeka: za kralja z zlatom, za Boga s kadilom in za umirajočega človeka z miro.

Kaj moramo za tega del storiti, keršanske duše moje, kedar ravno tistega Jezusa v cerkvi obiščemo, kteremu so modri v Betlehemu svojo čast skazali? Mi moramo, kakor oni pred Jezusom na kolena pasti, moliti ga, in mu zlata, kadila in mire v dar prinesiti.

Fervič, poklekniti. Da bi spoznali, da je Jezus najviši gospod in kralj čez vse, moramo se pred njegovo visokostjo ponizati na telesu in na duši. Nikdar naj se nam pretežko ne stane pred njim kolena pripogniti in na kolenih pred njim žebrait, zakaj on je tisti, od kterega sv. Pavl pravi, da „se morajo v njegovem imenu vse kolena pripogniti v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“ Kedar pa telo ponizamo, moramo se tudi v duši in v sercu ponizati in verovati, da nismo vredni pred njegovo sveto obličje se prikazati.

Drugič, moramo ga moliti. Molitev je prva reč, zavolj ktere v cerkev hodimo. Tukaj v veži božji velja zapoved najbolj: „Ti moraš gospoda svojega Boga moliti in njemu samemu služiti.“ V kterem kraju bomo Boga molili, ako ga v cerkvi ne bomo; kje bomo njemu služili, ako ne v cerkvi, ki je kraj za molitev in za službo božjo odločen? Gotovo smeh, norčevanje, marnovanje se ne spodobi v cerkvi,

ker v nji stanuje kralj nebes in zemlje in naš prihodnji sodnik.

Tretjič mu moramo darovati. Zlata, kadila in mire mu ne moremo darovati v resnici; vendar lahko mu darujemo to, kar te tri reči pomenjajo, in kar je še več vredno in Bogu tudi bolj všeče in dopadljivo. Zlato pomenja ljubezen, kadilo pomenja molitev in mira pomenja zatajevanje samega sebe. Tako nas učé cerkveni očetje. Ljubite Boga čez vse in svojega bližnjega, kakor sami sebe in prinesli bote Jezusu zlato v dar; žebrajte z veseljem, iz čistega serca naj se povzdiguje vaša molitev kakor kadilo pred altarjem na višavo in darovali mu bote kadilo; premagujte sami sebe, zatajujte se, krotite vaše meso in poterpite voljno vse težave in križe svojega življenja in tako bote Odrešeniku, ki je za nas umerl, miro v dar prinesli.

4. C. Poglejmo še v kratkem, kaj moramo po izgledu sv. treh kraljev po molitvi storiti? Konec današnjega sv. evangelja pravi: „In ko so v spanji odgovor prejeli, ne verniti se k Herodežu, so se po drugem potu vernili v svojo deželo.“

Pervič, poslušavci moji! pomislite, koliko pomaga, kedar se Jezus pobožnc obiskuje in ponižno moli. V domači deželi se prikaže modrim svitla zvezda; v Jeruzalemu jih podučé besede sv. pisma; v Betlehemu pa, kjer so Jezusa obiskali, prikaže se jim Bog sam ali vsaj angel božji, ki jim v spanji naznani, kako se zamorejo Herodeževih hudobnih naklepov ogniti. Verjamite mi, kristjani moji, bolj prijazno ko bomo v cerkvi z Jezusom se pogovarjali, bolj obilno nas bo on s svojimi gnadami obdaril. Jaz nikoli ne mislim brez tolažbe na tiste besede, ki jih Jezus vsem tistim govori, kateri njegove pomoči potrebujejo, ko pravi: „Pridite vsi k meni, ki ste žalostni, in imate veliko križev, jaz vas bom pokrepčal.“ On nas vse k sebi kliče, ne da bi njemu kaj dali, ker on od nas ničesar ne potrebuje, temuč da bi nas on potolažil, nam pomagal: Zakaj bi se za tega del branili večkrat z veseljem njega obiskovati in k njemu hoditi?

Potlej si dobro v serce vtisnite, da modri niso več šli od Jezusa nazaj k Herodežu, temuč „vernili so se po drugem potu v svojo domačo deželo“.

Tudi nas naj vsaka služba božja iz krivične poti na pravo pot pripelje. Vsaka sveta maša, vsaka pridiga naj v našem sercu sklep obudi, da ne bomo nič več šli nazaj k Herodežu, nazaj k hudiču, nazaj k zapeljivemu pregrešnemu svetu, nazaj v stare pregrehe, temuč pojdemo po drugi poti, ki pelje v našo domačo deželo, v nebesa, ki so naš pravi dom. Dežela, ki jo Bog za nas pripravljeno ima, ni ta zemlja; naša domovina, naša očetnjava je nebeško kraljestvo. Smo nebesa zgubili zavoljo greha, jih moramo zopet poiskati s pokoro. Mi moramo hudobne pota, pregrešne ceste zapustiti in po ozki stezi božjih zapoved hoditi. Kedar greste iz cerkve od Jezusa proč, pomislite, da vam vselej za slovo kliče tiste besede, ki jih je mladenču rekel: „Ako hočeš iti v življenje, spolnuj zapovedi.“ Amen.

Homilija za 1. ned. po razglašenji Gospodovem.

„Kedar je bil Jezus 12 let star, šli so njegovi starši v Jeruzalem po navadi praznika.“ Luk. 2. 42.

V v o d.

Ni še veliko dni minulo, kar smo praznovali presveto rojstvo našega ljubeznjivega Zveličarja Jezusa Kristusa, in glejte, dans ga že besede sv. evangelja kažejo kakor 12 let starega otroka. Nikar se zavolj tega ne čudite, ljube duše kersanske! Zakaj, ker je Jezus Kristus le 33 let živel na zemlji, sveta mati katolijska cerkev nam pa vsako leto najbolj imenitne prigodbe iz njegovega življenja v izgled predpostavlja, tako se ne moremo čisto na tanko ravnati po tem, kakor so se prigodbe godile v življenji Jezusa Kristusa.

Sv. evangelje so za sedANJI čas prav modro odbrane in popravljene; zakaj ni še davno, kar smo novo leto nastopili in po novem letu bi morali tudi vsi kristjani novi ljudje biti, stare pregrešne navade zapustiti in novega človeka v Kristusu prerajonega obleči. Dobro si v glavo vzemite lepi red, po

kterem se beró svete evangelja. Že dans, prvo nedeljo po prazniku svetih treh kraljev postavlja sveta cerkev Jezusa z Marijo in Jožefom vsem staršem in otrokom za izgled; dans osem dni se bo bralo od ženitnine v Kani v Galileji vsem zakonskim ženam in možem za izgled in dans 14 dni bote slišali brati od Kafarnavmskega stotnika in od njegovih hlapcev in vojščakov vsem gospodarjem, poslom, deklam in hlapcem v podučenje. Starši in otroci, zakonski možje in žene, gospodarji in posli, dekle in hlapci se že v prvih treh nedeljah novega leta učijo iz sv. evangelja, kako morajo v novem letu živeti, da bodo dolžnosti svojega staná dopolnovali, Bogu dopadli in enkrat v nebesa prišli.

Danešnja pridiga velja posebno staršem in otrokom! In kar se bere od Jožefa in Marije v sv. evangelju, to je zapisano za starejše in otroke, kar se pa bere od 12letnega Jezusa, to je za otroke, vse hčere in sinove in od tega bom govoril. Vse moje govorjenje pa naj bo k časti svetih imen Jezusa, Marije in sv. Jožefa!

R a z l a g a.

A. Marija in Jožef izgled staršev.

Pri vsakem delu, pri vsakem rokodelstvu, pri vsaki umetnji je potrebno, da se človek ravna po zastopnem mojstru, da se posnema izgled tistega, kateri se na delo nar bolj zastopi. Vaša umetnija, ljubeznivi starši, otroke dobro izrejati, je najbolj težavna umetnija na zemlji. Vi si morate za tega del tiste starše v izgled vzeti in posnemati, kateri so v tem opraviu, v tej umetnji otroke dobro izrediti, najbolj modri. Prašam vas zdaj, ste že kdaj slišali od bolj modrih, bolj pobožnih staršev na zemlji, kakor sta bila Marija, Jezusova mati, in Jožef, njegov rednik? In glejte ravno ta dan vam dajata v današnjem sv. evangelje najlepši izgled, kako morate a) z lepim izgledom, b) s skerbno marljivostjo in c) z ljubeznjivim strahom iz vaših otrok dobre ljudi izrediti.

a) Kedar je bil Jezus 12 let star, šli so njegovi starši v Jeruzalem po navadi praznika, in ko so dnevi pretekli, so nazaj šli.“ Po Mozesovi postavi so morali Judje vsako leto trikrat v Jeruzalem na božjo pot iti in tam darovati, namreč

k veliki noči, o binkoštih in o praznih zeleniku šotorov. Marija in Jožef nista poslala svojega ljubeznjivega sina Jezusa samega praznovat ali obhajati velik praznik, temuč sta šla oba ž njim. Dasiravno Jezus kakor Bog v človeškem telesu ni potreboval dobrega izgleda od svojih staršev, vendar Jožef in Marija niste zamudila božjo zapoved dopolniti, v tempelji in Gospodov dan praznovati. Marija je bila vselej Gospodova služabnica; in Jožef njen mož nikdar ni bil krivičen; s temi čednostmi sta zaslužila srečo, da sta bila od Boga za starši njegovega sina izvoljena. Očetje bodite pravični, kakor sv. Jožef; matere bodite deklice gospodove in prejeli boste blagoslov gospodov v dobrih otrokih. Pošiljajte vaše otroke ne samo radovoljni v cerkev, temuč hodite sami ž njimi, kakor sta šla Jožef in Marija z Jezusom v Jeruzalem. Vašim otrokom ni nobena reč bolj potrebna, kakor dober izgled od vas. Znano vam je, da jabelko daleč od drevesa ne pade; dobro drevo ne more slabega sadu prinesiti in slabo drevo dobrega ne. Keršanski starši! Vaša bogaboječnost, vaša pobožnost ste prvi in najboljši pripomoček, ki se ž njim zamorete bogaboječne in pobožne otroke izrejati.

b) „In je ostal mladeneč Jezus v Jeruzalemu, in njegovi starši tega niso vedeli. Menili so pa, da je pri družini in so šli dan hoda in so ga iskali med žlabto in znanci. In ko ga niso našli, so se vernili v Jeruzalem in so ga iskali.“

Glejte ljubeznjivi poslušavci moji, kako veliko skerb sta imela Jožef in Marija za svojega otroka. Da ju je otrok zapustil, nista bila ona dva kriva. Zakaj vsi popotniki, vsi romarji so se razdelili v dve trume, na dva kraja, možki skupaj in ženske skupaj. Marija je za tega del lahko mislila, da je pri Jožefu in sv. Jožef pa, da je pri Mariji in sta bila brez vse skerbi, ker sta upala na večer v prenočišču skupaj priti. Še le ko Jezusa zvečer na noč ni bilo viditi, ne pri prijetih in znancih, ne pri žlahi, morali so dobri starši prepričani biti, da se je otrok zgubil, in ga gresta brez zamude nazaj v Jeruzalem iskat.

Ravno tako morajo starši za svoje otroke skrbeti in nanje pazljivo gledati. Pervič morata oče in mati, kakor Jožef in Marija do otrok edine misli biti, in se zastopiti, tako

da se oče sme na mater in mati na očeta vselej zanašati. Potlej se otrokom ne sme dovoliti, da bi zmirom okoli postopali. Potlej naj jim bo zunaj domače hiše samo pri znancih, pri žlahti, sorodnikih, pri tacihi ljudeh pripuščeno biti, ki se pri njih nič hudobnega ne vidi in ne sliši. Slednjič je treba, da vsi otroci, odraščeni in majhni po noči doma ostanejo; zakaj noč ima svojo moč in je posebno vzlasti za mladino nevarna. Nedolžni golobčiki in vsi drugi prijazni ptici po noči počivajo v svojih gnjezdih in samo divje sove in nečedni mračniki nimajo po noči pokoja. Starši! ne pustite vendar, da bi vaši otroci ponočnim pticam podobni bili, kedar kterega doma ni, idite ga po izgledu Jožefa in Marije obiskat in ga pripeljite domu, ako je mogoče. Kedar se vam kakšna ovca ali krava zgubi, greste jo iskat, naj bo po noči ali po dnevi. Vam je morebiti za živino več mar kakor za otroke? Storite, kakor Jožef in Marija, ki sta ne po noči na pot napravila in v Jeruzalem hitela zgubljenega Jezusa iska.

c) Ko sta Jožef in Marija svojega ljubeznivega Jezusa v Jeruzalemskem tempelnu zopet našla, rekla mu je njegova mati: „Sin! zakaj si nama tako storil? Glej, tvoj oče in jaz sem te z žalostjo iskala.“ Mariji je bila znana svetost njenega božjega otroka in ga s temi besedami ni hotla zavoljo kakšnega pregreška okregati; temuč ona se je le z ljubeznipolno skerbjo pritožila, da je v Jeruzalemu ostal, da sta ona dva za tega del veliko skerbi imela.

So vaši otroci, keršanski starši, tudi tako nedolžni, kakor je bil otrok Jezus? Vem jaz in prepričani ste vi sami, da niste. Strahujte jih, kedar je potreba, zakaj kjer ni šibe ni strahu, kjer ni strahu ni pokorsčine, kjer ni pokorsčine, tam se ne more nobeno kraljestvo, nobena fara, nobena srenja, nobena hiša gospodariti, vladati in voditi, tam gre vse vse v kolobar, gre vse na robe. Strahujte vaše otroke, to da vselej z ljubeznijo. Da ne boste nobenega po nedolžnem strahovali ali kaznovali, prašajte pred, kakor Marija: „Otrok, zakaj si nama to storil?“ Ako se ne more opravičiti in izgovoriti, potlej ga kaznujete resnobno pa ne čez mero, ne zato, da bi svojo jezo potolažili, da bi se vam vaša od jeze vroča kri ohladila, temuč zato, da bi se otrok poboljšal.

Ne bodite hudi in jezni na me otroci ljubeznivi, ker jaz vašim starejšem svet dajem, da bi vas strahovali; zakaj šiba je dobra, je zdrava za vas, kedar ste se pregrešili, zato da ne boste enkrat hudobni in nesrečni. Bodite dobri otroci, kakor je bil Jezus, potlej pa ne bo treba vašim staršim šibe v roke jemati.

B. Jezus izgled za otroke.

Dvanajstletni Jezus uči otroke, kaj morajo storiti

a) Bogu, b) svojim staršem in c) sami sebi.

Ko je bil Jezus dvanajst let star, šel je več dni hoda s svojimi starši iz Nacareta v Jeruzalem v tempel. V Jeruzalemu je velikonočni praznik pobožno praznoval. Marija in Jožef sta svoje dušne opravila svojo pobožnost prav po postavi, po zapovedih dokončala in sta se vernila nazaj domu v Galilejo. Jezus pa je ostal več časa na božji poti v Jeruzalemu; in glejte te dni on ni po Jeruzalemskih ulicah okrog postopal, ni hodil po gostivnicah gledat, kako drugi rajajo in poslušat, kako godci godejo, temuč on je bil pri službi božji v tempelnu. Na Marijino vprašanje: „Sin! zakaj si nama to storil!“ odgovoril je prijazno: „Zakaj sta me iskala? ne vesta, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“

Te besede v kratkem odgovorijo na vprašanje, kaj morajo otroci Bogu storiti? — Otrok mora pobožno moliti, kakor Jezus, rad v cerkev hoditi, kakor Jezus, z veseljem in pridno božjo besedo, pridige in keršanske nauke poslušati, kakor najpobožniši otrok Jezus. „Ne veste, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“ Te besede so perve, ktere so nam od Jezusa znane in s temi besedami je on pervokrat povedal, da je Bog njegov oče in da je on božji Sin. S temi besedami je tudi pokazal otrokom in vsem ljudem očitno, da jim mora za molitev, za božjo besedo, za božjo službo, za cerkev najbolj mar biti, ako hočejo imenovani biti božji otroci.

b) Dalje se bere v sv. evangelju: „In je ž njima šel in prišel v Nazaret in jima je bil pokoren.“ Glejte otroci! iz tempelna, iz hiše božje gre Jezus zopet domu v hišo svojih staršev, zato, ker morajo otroci najrajši v cerkvi biti in doma. Pa ne samo v cerkvi, temuč tudi doma se je Jezus obnašal, kakor dober otrok, v hiši božji je služil Bogu, v hiši svojih staršev pa je služil svojim staršem „on jim je bil pokoren“, pravi sv. evangelje. Bil je pokoren, bil je vbogljiv; on je le to storil, kar je njegova nedolžna deviška mati Marija in njegov sveti rednik Jožef hotel; tako je bilo njegovo življenje od dvanajstega do tridesetega leta.'

„On jima je bil pokoren“, da bi vse ljudi, vzlasti vas otroke učil, da ni nobena reč boljša na svetu kakor pokorščina in vbogljivost, ki jo staršem in predpostavljenim skazujemo zavoljo Boga. Otročiči moji! bodite pokorni, vbogajte vaše starše zavolj Boga!

c) Pa tudi samega sebe nikar ne pozabite. Konečno besede današnjega sv. evangelja pravijo: „In Jezus je rastel v modrosti in starosti in v gnadi pri Bogu in pri ljudeh.“

Kakor Bog Kristus v modrosti in starosti ni mogel rasti, kakor človek je rastel v starosti, v modrosti in v milosti. Zakaj bil je sicer že pri svojem spočetju napolnjen z vso gnado in vso modrostjo. To gnado in to modrost je le ljudem od dneva do dneva, od leta do leta bolj in bolj očitno storil in na znanje dajal, tako da so ljudje mislili, da on raste v modrosti in milosti, kakor drug človek. Prav za prav so te besede spet za vas, otroci moji! Jezus se je med ljudmi tako obnašal po otroško, kakor eden izmed vas, da bi se vi pred Bogom tako obnašali, kakor se je on: vi morate za tega del tudi rasti, v modrosti, v starosti in v gnadi pri Bogu in pri ljudeh. Kakor ste vsak dan bolj stari, morate tudi vsak dan modrejši, bolj pobožni, bolj pametni prihajati, noben dan naj vam ne mine, da bi ne bili kaj modrega se naučili in kaj dobrega ne storili. Tako boste rastle v gnadi pri Bogu in pri ljudeh; Bog in ljudje bodo nad vami veselje imeli. Ker smo pa vsi otroci enega Očeta v nebesih, tako danes nisem

samo za mlade, temuč tudi za odrasčene otroke govoril in ako homo vsi tako storili, čaka nas že sreča na zemlji še bolj velika sreča pa na unstran groba v nebesih, katero vsem iz celega serca želim! Amen.

Homilija za 2. ned. po razglašenju Gospodovem.

„Bila je ženitnina v Kani Galilejski.“ Jan. 2. 1.

V v o d.

Pred postom se bodo gotovo tudi v naši fari nektore ženitnine obhajale. In ker je ženinom in nevestam nauka potreba, preden se podajo v sv. zakonski stan, odbrano je kakor nalašč današnje sv. evangelje, ki nam pripoveduje od ženitnine v Kani galilejski. Vsaj toliko sem si svest in smem upati, da ženine, nevesto potlej pa svate ne bom razžalil, ako jim že z današno pridigo za njih duše kaj koristnega v dar prinesem.

Tri poglobitne reči si morate iz današnjega sv. evangelja posebno dobro v glavi obderžati.

1. Da je bil Jezus na ženitnino povabljen;
 2. da je pri tej ženitnini vina zmanjkalo, potlej pa
 3. da je Jezus vodo v vino spremenil.
- Pripravite se!

R a z l a g a.

1. Vi si morate v glavi obderžati, da je bil tudi Jezus na ženitnino povabljen.

a) „In tretji dan je bila ženitnina v Kani galilejski, in mati Jezusova je bila tam.“ Na Galilejskem ste bile mesti, kterima se je reklo v Kani. Na Gorenskem v Galileji je bila velika Kana, kjer je stanovala kananejska žena, ki nam je znana iz svetega evangelja; mala Kana je pa bila na Dolenskem v Galileji, kjer je bil doma sv. apostel Simon. V mali

Kani, ki je blizo nje v Nazaretu stanovala sveta Jezusova mati, bila je ženitnina, od ktere govori danes sveto evangelje. Ženin in nevesta sta bila tedaj dobra soseda k Mariji devici, ali pa so si bili kaj v sorodu, da sta je na ženitnino povabila. — Gotovo tedaj Bog želi in vsi pošteni ljudje, da bi samo dobri sosedje, dobri znani sorodniki skup prišli in nobenega družega namena ne imeli, kakor v keršanski ljubezni in resnični prijaznosti med seboj se razveselovati. Nedorozumno veselje pri ženitnini sploh le tisti pokončajo, ki samo zavoljo jesti in piti, zavoljo skakanja in rajanja še le na večer ali na noč pridejo, sitnosti prodajajo, z lepo obleko, ali z denarjem se bahajo, svojo prevzetnost skazujejo in modrim ljudem prazno glavo oznanujejo.

Ko bi bili v Kani na ženitnino tudi taki sitni bahači in razuzdani ponočnjaki prišli, bi gotovo pobožne Jezusove matere ne bilo tam.

2. „Bil je pa tudi Jezus povabljen in njegovi učenci na ženitnino.“ Glejte! tudi Sin božji je bil tako prijazen, da je prišel na ženitnino, in to nas prepriča ali vsaj moremo misliti, da sta bila ženin in nevesta potlej pa svatje Jezusove zlahte in njegovi prijatli in da so bili pošteni in pobožni ljudje. Ker je tedaj Jezus pri ženitnini bil, potolažil je zakonske žene in može, ker jih je prepričal, da zakon ni hudičevo delo, kar so nekteri krivoverci terdili. Zakonski stan je tedaj svet in dober, ker je najboljši je najsvetejši gospod Jezus Kristus s svojo pričujočnostjo ženitnino počastil. Ljubezni vrednega in prav ponižnega se je skazal Jezus Kristus, ker se ni sramoval na vborna ženitnino priti; zakaj gotovo ni bila bogata ženitnina, ker je svatom vina zmanjkalo.

Preljube duše keršanske! kedar začnete kakošno imenitno opravilo, nikarte nikdar pozabiti Boga pred začetkom za pomoč prositi. Vzlasti pa, kedar stopite v zakonski stan, ali pa če že v njem živite, povabite vselej Jezusa Kristusa na ženitnino, povabite ga v svojo hišo. Če se vsi svatje odpovejo, na ženitnino priti, nesreča ne bo tako velika, kakor če Jezus sam ne pride. In če samo Jezus s svojim blagoslovom pri

vas ostane, bo več vredno, kakor, ko bi vsi sosedje prišli in vse svoje premoženje na zmet dali. Kteri ženini in neveste pa vabijo Jezusa na ženitnino? Tisti, kteri v nezakonskem stanu pobožno živijo, čistost ljubijo, ter se z nedolžnostjo vredne storijo Kristusove pomoči in milosti; tisti, kteri pred ženitaino radi molijo, vseh svojih grehov se prav čisto obtožijo, tako, da z dobro vestjo zamorejo sveto rešnje telo zavžiti in v zakonski stan stopiti; potlej pa tudi tisti, kteri v zakonskem stanu sramožljivosti in poštenja na stran ne puščajo, temuč svoje serce čisto ohranijo, Kristusa za žegen prosijo in kakor se keršanskim ženam in možem spodobi, Jezusa v sv. rešnjem telesu pogosto sprejemajo.

II. Si morate dobro v glavi obderžati, da je pri tej ženitni vina zmanjkalo.

1. „In ko je vina zmanjkalo, reče mati Jezusova njemu: „Vina nimajo.“ V svetem pismu se bere, da Jakob, ki je Lijo vzel v zakon, pa mlajši Tobija, ki se je s Saro zaročil, nista obhajala ženitnine v kerčmi, temuč v domači hiši, ne s plesom in muziko, temuč z veselo gostnijo, ki je terpela sedem dni. Če so v Kani tudi tako dolgo gostnijo imeli, lahko je mogoče, da jima je proti koncu že vina zmanjkalo. Ljubeznjiva Jezusova mati je bila pa že takrat mati milosti, ker je svojemu Sinu djala: „Nimajo vina.“ Morebiti je Jezus tudi doma že včasi iz potrebe pomagal, vzlasti po smerti sv. Jožefa, ki je menda že pred umerl, ker se v današnjim sv. evangeliju nič več od njega ne bere.

Za tega del je Marija svojega božjega Sina hotla opomniti, da bi bilo dobro čudež storiti, ker so bili menda svatje vborni. Ker se je devica Marija tudi v časnih potrebah za revne ljudi skerbela, gotovo tisti možje in žene prav ravnaajo, kteri svoje hiševanje varstvu matere božje izročijo. Materi božji na čast se v njih hišah vsaki dan moli angelsko česčenje, vsako saboto zvečer pa sveti rožnikranc in kedar je kak praznik matere božje, grejo tudi k svetemu obhajlu.

Kje pa je blagoslov božji rajši kraljeval, kakor v tistih hišah, kjer za-nje Jezusova mati svojega vsegamogočnega sina prosi?

2. „Jezus ji reče: Žena! kaj je meni in tebi mar, moja ura še ni prišla.“ Nikar ne mislite, da je Jezus svojo mater razžalil, ker ji je rekel „žena“. Zakaj, v hebrejskem jeziku pomenja žena vsako osebo ženskega spola, naj bo omožena ali neomožena, devica ali mati. Sicer pa morate pomisliti, da je Marija Jezusa prosiša čudež storiti; čudeža pa kakor človek ni mogel storiti, temuč kakor Bog. Ker tedaj Jezus svoje božje natore ni imel od Marije, temuč, ker je on prejel od svojega nebeškega Očeta od vekomaj, govoril je pri tej priliki in storil kakor Bog. Kakor Bog je smel reči svoji materi „žena“, kakor Bog je mogel reči: „moja ura še ni prišla“. Nebeški Oče je že od vekomaj odločil, kdaj bo njegov edinorojeni Sin prvi čudež storil; pri ženitnini v Kani je prišla tista ura, pa takrat še ne, ko je Marija prosila. Jezusu je bila tedaj bolj mar volja nebeškega Očeta, kakor volja telesne matere. Vina mora pred čisto zmanjkati, in vsaki svat čutiti in vedeti, da ni vina, potlej še le pride pomoč. V silnih potrebah ni daleč božja pomoč.

3. „Njegova mati reče služabnikom: Kar koli vam poreče, storite.“ Glejte! Marija ne zgubi svojega zaupanja, morebiti je spoznala iz Jezusovih besed, ali pa iz njegovega glasa, ali pa iz njegovega pogleda, da bo vendar le njeno prošnjo uslišal. Kar je Marija služabnikom rekla: „kar vam poreče storite“, tudi nam velja, kedar koli s prošnjo Marije želimo od Jezusa kakošno milost doseči. „Kar koli vam poreče, storite.“ Spolnujte zapovedi božje, storite vse, kar vam ukazuje moj božji Sin. Storite, kar vas on uči, potlej bo pa tudi on storil, česar vi njega prosite, ako vam je k zveličanju potrebno. Marijno serce mi vselej žalimo, kedar žalimo z grehom njegovega božjega Sina. Ako tedaj želimo, da bi Marija svoje milostljive oči v nas obernila, moramo tudi mi iz serca radi storiti, kar Jezusove zapovedi ukazujejo.

III. Si morate dobro v glavi obderžati, da je Jezus vodo v vino spremenil. „Bilo pa je tam šest kamnitih verčev, postavljenih po šegi judovskega očiščevanja, kateri so deržali po dve ali tri mere. Jezus jim reče: Napolnite verče z vodo. In so jih napolnili do verha. In Jezus jim reče: Zajmite zdaj in nesite starašinu. Ko je pa starašina v vino spremenjeno vodo pokusil in ni vedel od kod da je (služabniki pa, kateri so vodo zajemali, so vedeli) pokliče starašina ženina, in mu reče: Vsak človek da dobro vino prvič, in kedar se napijejo, tedaj slabšega; ti pa si dobro vino do zdaj prihranil.“ Glejte! Jezus spremeni brez truda in brez priprave samo po zapovedi svoje lastne volje vodo v vino; kolikor je bilo pred vode, toliko je iz nje naredil vina, da bi svate na borni ženitnini razveselil ter jim iz potrebe pomagal. Ne vem ali bi se bolj čudil njegovi vsegamogočnosti ali njegovi dobroti? Premišlujte to reč doma in govorite med seboj od tega čudeža. Kar vam bom jaz dans še povedal, spada nekaj med resnice, ktere moramo verovati, nekaj pa med zapovedi, po kterih moramo svoje življenje ravnati.

1. „Ta začetek čudežev je storil Jezus v Kani galilejski, in je razodel svoje veličastvo in njegovi učenci so vanj verovali.

Dosihmal je živel Jezus v hiši svoje matere, svet ga ni poznal, ljudje so mislili, da je on kakor kak drugi človek; v Kani galilejski je pa vpričo veliko ljudi storil prvi čudež in je razodel svoje veličastvo, to se pravi: on se je skazal gospodarja vode in vina, gospoda vseh strani, razodel je tedaj, da je božji sin, da je Bog. „In njegovi učenci so vanj verovali“, verovali so že tudi pred vanj, sicer bi se ne imenovali njegovi učenci, ta čudež je pa njih slabo vero poterdil. Tudi našo vero v Jezusa, kristjani! naj ta čudež poterdi. Veruj vzlást, da je zakonski stan svet. Zakonska zaveza je bila prva, ktero je Bog od začetka sveta storil za vse ljudi med Adamom in Evo; zakonska zaveza je bila prva, ktero je Jezus Kristus, ko je učiti začel z velikim čudežem počastil, blagoslovil in posvetil. V sveti zakon se mora tedaj s poštenjem stopiti in njegove dolžnosti zvesto spolnovati. — Premislite še to-le: S prvim čudežem je Jezus pri ženitnini

spremenil vodo v vino, z zadnjim čudežem pa je spremenil kruh in vino v svoje sveto telo in svojo sveto kri pri zadnji večerji. Pervi čudež je storil, da bi družega bolj lahko verovati zamogli. Služabniki so pri ženitvi vodo zajemali, ki jo je Jezus v njih rokah v vino spremenil; duhovni so služabniki cerkve in darujejo na altarih kruh pa vino: Jezus pa v njih rokah oboje spremeni v svoje telo in v svoje sveto kri. To storijo njegove svete besede, in tako on še vsaki dan razodeva svoje veličastvo med vernimi kristjani.

2. Vi zakonski možje in ve zakonske žene! za vas je posebno treba, velikokrat pomisliti, da je Jezus Kristus v Kani vodo v vino spremenil, da je šest velikih kamnitih verčev z dobrim vinom napolnil. Morebiti nekteri izmed vas v zakonskem stanu nimate družega piti, kakor vode, morebiti nekterim iz med vas tudi voda iz oči teče, kedar ste žalostni. Znabiti, da imate pri vas ne samo šest, temuč dvanajst kamnitih verčev, ki vam težko delajo, kakor bi vam težki kamni na sercu ležali. Iščite po noči, iščete tolažbe pa je ne najdete. Kako je to, da je ne dobite? Ali morebiti Jezus in Marija nista bila pri vaši ženitnini? Ali pa morda zdaj ne morete več izprositi, da bi s svojo pomočjo in gnado blagoslovila vašo hišo? Marija rada prosi za ljudi in Jezus vse zamore, tega nas prepriča današnje sveto evangelje. Obernite se k Jezusu in Mariji, molite radi in pogosto; gotovo vam bo prišla pomoč, če pa ne pomoč, pa vsaj tolažba. Morebiti nista v gnadi božji stopila v zakonski stan. Morebiti kdo iz med vaju nima dobre vesti ali pa oba še v prejšnjih grehah živita? Če je tako, vama je potrebne dolge spovedi, spoved od vsega življenja. Če se bota s pravo pokoro z Bogom sprijaznila, potlej bo gotovo hišni mir in pokoj, blagor božji pa tudi Bog sam pod vajno streho kraljeval. Amen.

Poziv zastran A. Slomšekovega spominka.

Znano je Slovence, da se je vstanovil v Mariboru odbor, ki mu bode skerb, da se postavi v delih neumerjočemu knezoškofu A. M. Slomšku vreden spomenik. Vabilo, s katerim se obrača do vseh Slovencev, du mu pritekó v ta namen z obilnimi darovi na pomoč, glasi se od besede do besede:

„Nazoči poziv terka na vaše rodoljubno serce in vas budi k slavnemu činu sjajnega domoljubja. Komaj so knez in vladika Anton Martin Slomšek v Gospodu zaspali, so enoglasno vsi slovenski časniki željo in tirjatvo izrekli, da je dolžnost slovenskega naroda, možu tako plemenitega značaja, rodoljubu tolikih zaslug in škofu tako visokih čednost dostojen spominek postaviti. Duhovski spominek so jim postavile slovenske čitavnice v navdušenih besedah in posamni rodoljubi v knjigah, pesmih in slikah; ali javen spominek se še dan današnji pogreša, kateri bi nam vtelesil Slomšekove čednosti in zasluge.

Vsi izobraženi narodi nekdanji kakor sedanji so postavili javne in dragocene spominke možém, kateri so bili naroda svojega dika in ponos; za njimi ne sme nikakor zaostati slovenska omika. Slomšek so bili juternja zvezda na obnebj slovenskem, ko je še nočna tema pokrivala spijočo našo narodnost; kakor juternja zarja so razsvetljevali slovensko mladost, da bi se zbudila in spoznala dolžnost do roda svojega; kakor solnce poldnevno so ogrevali naša serca za pobožno rodoljubje in zorili s svojo gorkoto mnogoverstne sadove narodne prosvete; in njih smert — ali ni bila večerni zvezdi podobna, ki je na kviško dvigala upanje naše in nas navdušila na njih grobu k prisegi stanovitnosti v delovanji za blagor naroda?

Vse svoje dušne in telesne moči so tebi posvetili, mili narod slovenski! Tebi so bile posvečene vse njih misli, tebi vsak udarec njih očetovskega serca. Tebi je služilo njih peró nebeško; tebi je govorila njih beseda apostolska. Tebi so žertvovali trudapolne dneve in noči, tebi vse svoje premoženje, tebi svoj mir in svoje dobro ime. Iz ljubezni do tebe so molčé do dna izpili najbritkejši kelih obrekovanja in krivega dolženja. Kakor skala nepremakljivi so stali tvojim sovražnikom v bran in mirno sprejemali britke udarce, tebi namenjene. Neutrjena delavnost za tvoj blagor jim je izkopala grob prerani; ali zadovoljni so stopili vanj, ker svesti so si bili, da so tebe ljubili čisto in stanovitno do konca.

Narod slovenski! ktera žertva ti bo prevelika, da' vredno proslavljaš dobrotnika tolikega, da javno in sjajno pokažeš svojo hvaležnost in razsvetljeno omiko?

Odbor v ta namen sestavljen iz poročnikov visoke časti vrednega konzistorija labodske škofije in mariborske čitavnice, ktere ud so bili, ktere zборе so tolikokrat s svojo pričujočnostjo in besedo razveselili, vabi s tim vse Slovence, naj pripomorejo, da se postavi vladiku Slomšeku javen in krasen spominek v Mariborskem mestu, kakor so v blagor Slovencev sedež lavantinskega škofijstva prenesli in kjer njih koščice počivajo. Zatorej prosi odbor za milodare po vseh krajih, koderkoli se govori slovenski jezik in se ljubi in spoštuje spomin Slomšekov, ter k žeftveniku domoljubja vse Slovence kliče.

Slovinci! v gostih verstah obstopite tedaj žertvenik hvaležnega domoljubja. Pokladaj vsak, kolikor zamore in kakor ga rodoljubno serca nagiba. Veča ko bo vaša radadarnost, sjajniši bo spominek Slomšekov.

Pristopite najpoprej vi duhovniki; vam so spisali „brano evangelijsko in apostoljsko“; — nasledujte učitelji; vam je „Blaže in Nežica“ potokaz pravega slovenskega šolstva; — ne zaostajajte očetje in matere slovenske, ki krušnico Slomšekevih „drobtinic“ zauživajte; — pridružite se mladost slovenska, ki ti Slomšek „pot deviškega življenja“ kažejo; — pa tudi vi otroci pritecite, ki vas Slomšekov „angel molitve“ vodi. Pristopimo brez razločka vsi in pokažimo svetu, da Slomšekove misli so naše misli, njegovanačela naša načela; da njegov značaj in njegov duh ostane Slevencem potokazna zvezda za vse čase. Pokažimo svetu, da smo vredni in sposobni, da kakor narod živimo, kakor narod se čutimo in kakor narod v kolo ravnopravnih narodov stopimo.

Živila na veke slava in spomin Slomšekov!“

Slovinci! ta prevažna stvar se dá le z zedinjenimi močmi srečno iu slavno dognati; naj položi torej vsak Slovenec svoj dar na ta žertvenik ljubezni in domoljubja! Podpisano vredništvo bode z veseljem prejemalo darove in je konec vsacega mesca odrajtovalo odborovemu denarničarju dru. M. Prelog-u v Mariboru. Korošci! ne zaostanimo za drugimi Slovenci; saj veste, da nas je Slomšekov duh na novo prerodil.

VABILO.

Konec leta „**SLOVENSKI PRIJATEL**“ spet terka na vrata slovenskih rodoljubov in prosi lepo, da ga tudi prihodnje leto 1866 blagovoljno sprejmejo pod svojo streho. Prizadeval si bode na vso moč, da bode vsem čč. gg. naročnikom stregel kakor najboljši prijatelj. Donašal bode:

a) Homiletične pridige za vse nedelje in zapovedane praznike, kakor ste jih že dobili mesca novembra in decembra.

b) Pridige za vsakoverstne prilike: od cerkvenega patrona, pri cerkvenih slovesnostih, pri poroki, pogrebu i. t. d. Kolikor bode prostor dopuščal.

c) Keršanske nauke, ki so tako jederno, temeljito, razumljivo in praktično izpeljani, da se lahko primerjajo najizverstnejšim v katerem koli jeziku bodi.

d) Duhovske zadeve in novine zastran družbe sv. Mohora.

Da nam bo za vse te predalčike prostora dosti, bomo zanaprej vsak mesec dajali eno celo tiskano polo več, torej celih pet tiskanih pol, cena ostane pa vendar le stara, to je štiri goldinarje na leto.

Kdor si „Slov. Prijatla“ na novič naroči, temu dajemo vse keršanske nauke do konec leta 1865 za tri gold. 50 krajc.

O tej priložnosti vsem svojim čč. gg. naročnikom tudi prav serčno priporočamo politiški časopis, ki že celo leto 1865 tudi v Celovcu izhaja pod imenom:

„**Slovenec**.“ Ta časnik donša vvodne sestavke, dopise iz vseh krajin slovenskih dežel, pripoveduje vse, kar se imenitnega po resoljnem svetu godi; slednjič donša v „Besedniku“ pod čerto marsikaj za poduk in kratek čas. „Slovenec“ velja za pol leta 3 gold. 80. kr., za četert leta pa 2 gold.

Komur se zljubi, more naročnino na oba imenovana časnika v frankiranem listu pod enim zavitkom poslati, zraven pa tudi še naročnino za „Slov. Glasnik-a“ in za družbo sv. Mohora pridjati.

Tudi je duhovnikov, ki si naročajo nemških časnikov. Kar jih pa zastran teh lepo prosimo, je to, naj ne kupujejo in podpirajo takih, ki so nam najhujši nasprotniki. Kdor si torej misli naročiti kak nemški časnik, temu se priporoča :

„**Zukunft**“, ki na Dunaju moško dela v duhu slovanskem in bode od novega leta izhajal vsak dan. Najcenejši dunajski dnevnik je, ker velja po pošti prejeman za četert leta le 4 gold.

Dalje v Ljubljani „**Triglav**“, ki izhaja vsako sredo in saboto in velja po pošti za četert leta 1 gold. 70 kr.

Slednjič se v duhu federalističnem vse hvale vredno obnaša „**Draupost**“, ktera hodi v Celovcu vsak teden dvakrat na dan in velja za četert leta po pošti 2 gld. 30 kr.

Kdor le premore, naj le poskusi, — gotovo mu ne bode žal za naročnino; zvedel bode novic, imel kratek čas, zraven bode pa še našo reč podpiral.

Prosimo, da nas rodoljubni Slovenci tudi zanaprej podpirati blagovolijo!

V Celovcu 12. decembra 1865.

Vredništvo.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija.

Preč. gospod Jakob Rebernik je imenovan za infuliranega prošta v Strassburgu. G. Janez Černic je dobil faro Glodnico. Čast. gosp. Jan. Jakopič pride za eksposita in nunskega spovednika k sv. Lorencu v Velikovškem predmestju. Č. g. Alojzi Šac gre za provizorja v Steuerberg. Čč. gg. fajmoštra Andr. žl. Študerma in Simon Lesičnik sta penzionirana. Faro Lipo blizo Verbe bodo duhovniki v Rožeče oskerbljevali. G. Jož. Skerbinec gre za farnega oskerbnika v Pokerče. G. Jož. Valjavec je dobil faro Djekše.

Umerli so g. Thalhammer župnik v Steuerbergu in Pöheim Ign., prov. v Holmnici. R. I. P.!

Goriška nadškofija.

G. Janez Jug gre za farnega oskerbnika v Jagerše, g. Marka Vales za kaplana in učitelja k sv. Luciji, g. Val. Zbogar za vikarja na Pečine, g. Fr. Kodermac za korvikarja k stolni cerkvi v Gorici, g. Julij Venturini za kaplana in učitelja v Vermeljan, g. Štef. Brežan za kaplana v Viles, g. Janez Komar pa v laški št. Peter in g. Jožef Žlundar za vikarja v Lipo. Gosp. Janez Abram, dvorni kaplan pri nadvojvodu Karolu Ludoviku, je postal tajni ključar sv. Očeta „in abito paonazzo“.

Lavantinska škofija.

G. Anton Klemenčič je dobil faro pri sv. Kungerti, g. Lovre Potočnik pa oskerbništvo fare pri sv. Križu na Belih vodah; g. Janez Krener gre za kaplana v Konjice, g. Ant. Belsak k sv. Križu pri Statini, g. Val. Kranjec v Stari terg pri slov. Gradcu, g. Jože Sovič pa v Tinje.

Teržaška škofija.

G. Boštjan Marchio je postavljen za kaplana v Milah (Muggia).

Zavolj pomanjkanja preštora bomo „načelni list“ in „Kazalo“ 1. listu prih. tečaja pridjali.